

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Ing. Zdenko Malík

Praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky formou obhajoby vlastného projektu

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe

Osvedčená skúsenosť odbornej praxe

Šaľa

2012

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11,
850 05 Bratislava

Autor Ing. Zdenko Malík
OPS/OSO:

Kontakt na Stredná odborná škola - Szakközépiskola,
autora: Štúrova 74, 927 01 Šaľa, soup@inmail.sk

Názov Praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky
OPS/OSO: formou obhajoby vlastného projektu

Rok vytvorenia 2012
OPS/OSO:

Odborné
stanovisko
vypracoval: Ing. Zuzana Krištofová

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe/osvedčená skúsenosť odbornej praxe bola vytvorená z prostriedkov projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov. Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová

Odborná zložka maturitnej skúšky, organizácia spoločensko-športového podujatia, obhajoba vlastného projektu, moderné vzdelávanie, dopĺňanie vedomostí, odborná prax, pedagogické postupy, práca so študentmi, tvorba záverečnej práce, propagácia podujatia, komunikácia medzi žiakom a učiteľom.

Anotácia

Model realizácie praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky formou organizácie športovo-spoločenského podujatia a obhajoby vlastného projektu na zadanú tému je v pedagogickej praxi nekonvenčným spôsobom riešenia pedagogickej úlohy. Realizácia takéhoto postupu kladie hlavne na pedagógov zvýšené nároky na ich osobnú angažovanosť a vytvorenie si profesijného vzťahu so žiakmi počas štúdia. Osobná skúsenosť žiakov je pri realizácii postupu prínosná pre ich motiváciu, osvojenie si profesijného hodnotového rebríčka a získanie zručnosti špecializovanej spolupráce pri tvorbe reálneho podujatia.

OBSAH

Úvod

1 Základná charakteristika projektu	7
1.1 Konkrétne úlohy zadávané absolventom	7
1.2 Témy zadania písomných záverečných maturitných prác	8
2 Praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky - organizácia športovo- spoločenského podujatia	10
2.1 Časovo a tematicky oddelené celky praktickej časti	10
2.2 Prezentácia záverečnej práce pred triednym kolektívom a obhajoba vlastného projektu v praktickej časti odbornej zložky MS	15
2.3 Podmienky pre splnenie cieľov projektu	17
3 Overené prínosy	18
4 Možnosti využitia podobných modelových postupov na odborných školách.....	20
Záver	21
Zoznam použitých bibliografických zdrojov	22
Zoznam príloh	23

ÚVOD

K vytvoreniu projektu realizácie praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky formou organizácie verejného športovo-spoločenského podujatia a obhajoby vlastného projektu na zadanú tému nás viedlo vedomie potreby prípravy žiakov na konkrétne využitie teoretických vedomostí a zručností v konkrétnych podmienkach praxe. Maturitná skúška z odborných predmetov na danom type školského zariadenia SOŠ sa skladá z dvoch samostatných zložiek – teoretickej a praktickej časti. Obe tieto zložky je možné poňať a skúšku z nich absolvovať tradičným formálnym spôsobom. Takéto riešenie kladie hlavne na kategóriu učiteľov odborných predmetov zvýšené nároky na svoj osobný odborný rast a hlavne na aktualizáciu najnovších poznatkov konfrontovaných so súčasnou praxou. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na potrebu aktivizovať osobnú angažovanosť pedagógov – učiteľov odborných predmetov v aktuálnom dianí v danom odbore minimálne na úrovni sledovania súčasných trendov a situácie. Ako omnoho efektívnejšia forma získavania aktuálnych informácií potrebných pre proces výuky je aktívna práca pedagógov v odborných štruktúrach zaoberajúcich sa danou problematikou. Spolupráca školy s odbornými a organizačnými zložkami daného odboru je jedným z prostriedkov rýchleho kreovania potrieb úpravy profilu absolventa školy pre potreby praxe. Ďalšou z podmienok je aj odborná spolupráca pedagógov v reálnom čase s vývojom a aktuálnym stavom v danom odbore. Táto spolupráca a odborná angažovanosť pedagógov v súčasnej praxi dáva záruku kvality prípravy absolventov pre potreby praxe. Týmto sa zvyšuje aj ich šanca na získanie zamestnania a rýchle začlenenie do pracovného procesu bez nutnosti ďalšieho aktualizáčného preškolenia.

Pre žiakov je vypracovanie vlastného projektu a jeho obhajoba príležitosťou na nadviazanie odbornej spolupráce s viacerými organizáciami zaoberajúcimi sa danou problematikou, rovnako ako na nadviazanie osobných kontaktov s odborníkmi v danej odbornosti. Oba tieto faktory majú výrazný vplyv na sebahodnotenie žiakov a ich cieľavedomú profiláciu v praxi a celoživotnom vzdelávaní. Práca s veľkými súbormi informácií získavanými z odbornej literatúry, archívov inštitúcií a internetových zdrojov učí žiakov informácie selektovať a sumarizovať.

Práca žiakov na príprave a praktickej realizácii verejného spoločensko-športového podujatia dáva príležitosť pre overenie si teoretických poznatkov a v škole získaných zručností. Kompetencie získané pri takomto projekte sú významným faktorom pre rýchle a úspešné začlenenie absolventov do praxe. Pocit sebavedomia, získaný z úspešnosti podujatia, je veľmi hodnotným pri sebahodnotení žiakov. Partnerstvo žiakov, pedagógov, profesionálnych organizácií a firiem pri činnosti obohacuje všetky tri zúčastnené zložky.

Vytvorený súbor poznatkov, ktorý je zosumarizovaný v písomných prácach – vlastnom projekte, slúži pri aktualizácii vyučovacieho procesu na jednotlivých predmetoch, vytvára veľmi silné medzipredmetové väzby a slúži ako študijný materiál pre pedagógov aj žiakov.

Propagácia organizovaného podujatia pre odbornú aj širokú laickú verejnosť prispieva k pozitívnemu obrazu školy, zvyšuje záujem o štúdium daného odboru na konkrétnej škole. Prezentovanie školy v týchto aktivitách ju zaraďuje do kategórie aktívnych odborných inštitúcií a tým zvyšuje jej kredit u širokej odbornej verejnosti a ostatných inštitúcií. Rovnako sa škola a jej absolventi prezentujú pred zamestnávateľmi a potencionálnymi odbornými partnermi.

Zvolená forma dáva priestor na pokračovanie a rozvoj v ďalších rokoch na viacerých úrovniach. Každá ďalšia nadväzujúca aktivita sa v ďalších rokoch môže oprieť o vytvorený súbor hodnôt, overených postupov a tradíciu. Kreovanie tohto procesu je na vedení školy, učiteľoch odborných predmetov a žiakoch.

1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA PROJEKTU

Vzdelávanie chovateľských odborov v špecializácii chovu koní a jazdectva v rôznych formách výučby a kvalifikácií má mnohoročnú skúsenosť s reagovaním na konkrétny ekonomicko-spoločenský dopyt a s cieľným kreovaním profilu absolventa školy. Prostriedkom na dosiahnutie úzkeho prepojenia školy a školského zariadenia (vlastný chov koní) s potrebami praxe bolo a je zamestnávanie do pozícií pedagogických zamestnancov osoby aktívne sa zúčastňujúce športového, chovateľského a podnikateľského diania minimálne na úrovni národných štruktúr, ktoré sa zaoberajú témami úzko súvisiacimi s profilom absolventa školy v dotknutých odboroch.

Vzdelávanie chápeme ako cieľavedomú aktivizáciu podmienok, ktoré umožňujú optimálny rozvoj jednotlivca v súlade s jeho individuálnymi dispozíciami a s vytvorením si vlastnej autenticity a integrovanej osobnosti. V súvislosti s týmto musíme vytvoriť podmienky rešpektujúce aktuálnu situáciu spoločnosti, v ktorej sa žiak aktuálne nachádza - vo všetkých jej zložkách.

Situácia, ktorá vznikla po transformácii spoločnosti, aplikovaná na vzniknuté podmienky poľnohospodárstva, vytvorila potrebu aktualizovaného profilu absolventa odboru Chov koní a jazdectvo. Absolvent je schopný profesionálne spolupracovať so všetkými inštitúciami zaoberajúcimi sa chovom, športovým využitím koní a rekreačným jazdením. Úplné stredoškolské vzdelanie absolventov (maturitná skúška) je ďalšou z podmienok rozvoja odbornosti formou vysokoškolského štúdia, hlavne hipológie a veterinárneho lekárstva, ale aj celoživotného vzdelávania formou kvalifikačného vzdelávania (tréner športových koní, tréner dostihových koní, učiteľ jazdectva, hipoterapeut, rozhodca jazdeckých súťaží, staviteľ parkúrov a terénnych tratí, podkúvač - ortopéd a ďalšie).

Na základe týchto kritérií bol v roku 2008 zriadený v SOŠ Šaľa odbor 4210 6 Agropodnikanie, odborné zameranie 17 na chov koní a jazdectvo.

Z poznania konkrétnych úloh zadávaných absolventom školy pri zaradení do praxe bola identifikovaná skupina zručností, ktorými by mali absolventi odboru disponovať pri riešení konkrétnych úloh a takto efektívne využiť teoretické vedomosti získané počas štúdia – vzdelávania v zmysle rozvoja založeného na prirodzených zákonitostiach, na slobodnom tvorivom rozvíjaní osobnosti žiaka, jeho schopností pri podpore jeho aktivity a tvorivosti.

1.1 Konkrétne úlohy zadávané absolventom

Po návrhu a zdôvodnení predmetovej komisie riaditeľka SOŠ určila formu praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky ako obhajobu vlastného projektu v určenej téme v súlade s vyhláškou 318 Ministerstva školstva SR z 23. júla 2008 o ukončovaní štúdia na stredných školách, konkrétne § 8, odsek 7, písmeno b.

Táto forma vytvorila podmienky pre :

- využitie viacpredmetových informácií a vzťahov pri riešení teoretickej úlohy
- využitie viacpredmetových informácií a vzťahov pri riešení praktickej úlohy
- získavanie odborných komunikačných skúseností žiakmi
- získavanie zručností spolupráce pri praktickej realizácii projektu žiakmi
- získanie identity a pozitívneho sebahodnotenia žiakov, školy a národných odborných štruktúr.

Na splnenie týchto konkrétnych úloh forma praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky u žiakov 4. ročníka - vypracovanie a obhajoba vlastného projektu zaoberajúceho sa jednou disciplínou športového využitia športových koní a organizácia verejného športovo-spoločenského podujatia žiakmi v spolupráci s pedagógmi vytvorila optimálne podmienky.

Jedným z cieľov v takomto projekte je iniciovať u žiakov záujem o komplexné riešenie zadanej témy na úrovni teoretickej aj praktickej. Téma má zahŕňať čo najširšie použitie vedomostí a zručností získaných na odborných predmetoch a zároveň iniciovať u žiakov ešte širšie získavanie vedomostí nad rámec učiva určeného učebnými osnovami jednotlivých predmetov. Tieto vedomosti okrem vedomostí získaných na jednotlivých odborných predmetoch žiaci získavali z odbornej literatúry, internetových zdrojov, archívov inštitúcií, organizácií a od odborníkov, ktorí sa v praxi zaoberajú konkrétnou problematikou.

Takéto poňatie získavania vzdelávania, ktorého zmyslom je realizácia a sebarozvoj osobnosti žiaka na základe vlastnej tvorivosti a získania nových sociálnych a odborných vzťahov sa javí ako najefektívnejší.

Jednotlivé práce žiaci ešte pred maturitnou skúškou prezentovali pred triednym kolektívom. Takto sa okrem rozširovania vedomostí spolužiakov o konkrétnych skutočnostiach a faktoch vytváral sumárny pohľad na celú problematiku využitia koní, historický vývoj pracovného, vojenského a športového využitia koní. Podobnosť a rozdielnosť postupov pri kreovaní jednotlivých jazdeckých disciplín a práce chovateľských zväzov, podmienená historickými podmienkami a kultúrno-spoločenskými potrebami ukázali, aký vplyv majú tieto faktory na úspešnosť práce a rozvoj danej disciplíny.

Pre kreovanie silnej osobnosti je dôležitých niekoľko aspektov. Významné je poznanie histórie a jej aplikácia ako dedičstva minulých generácií. S vytvorením priestoru pre využitie zdedeného, môžeme tieto aspekty zmeniť a novými spôsobmi činností premeniť na nové vedomosti a zručnosti.

Okrem teoretickej časti žiaci organizovali verejné spoločensko-športové podujatie pod názvom „Memoriál Heraldika“. Ekonomické zastrešenie podujatia prevzalo ZRŠ pri SOŠ Šaľa ako nezisková organizácia s vlastnou právnou a ekonomickou subjektivitou. V tejto časti museli žiaci rešpektovať pravidlá a zákony platné pre danú činnosť, spolupracovať s viacerými organizáciami a osobami zastrešujúcimi jednotlivé úlohy. Žiakom bol primárne vytvorený veľký priestor pre prezentovanie vlastných nápadov, využitie vlastných teoretických a praktických zručností pred širokou odbornou a laickou verejnosťou. V tejto časti bol kladený dôraz na rozvoj schopnosti syntézy, analogického myslenia, zovšeobecnenia a praktickej aplikácie.

Pri vlastnej maturitnej skúške každý žiak odprezentoval a pred maturitnou komisiou obhájil obsah písomnej práce.

1.2 Témy zadania písomných záverečných maturitných prác

Pri zadávaní tém písomných záverečných prác boli sumarizované všetky registrované jazdecké a športové disciplíny reálne fungujúce na území SR. Disciplíny so širším záberom aktivít a významu boli rozdelené do samostatných celkov.

Jednotlivé témy boli žiakom individuálne pridelené na základe ich inklinácie k jednotlivým jazdeckým disciplinám. Každá práca bola súhrnom teoreticko-technických špecifík danej disciplíny a konkrétneho návrhu na realizáciu verejného podujatia v danej disciplíne v súčasných podmienkach úrovne danej disciplíny v podmienkach SR.

V štruktúre práce pre čo najširšie využitie vedomostí z odborných predmetov a možnosti získania ďalších informácií bolo požadované spracovať nasledovné okruhy:

- historické podmienky vzniku disciplíny (predmet História chovu koní)
- plemená koní používané v danej disciplíne (predmet Chov koní)
- pravidlá danej disciplíny (predmet Dostihový a súťažný poriadok)
- organizácie združujúce účastníkov danej disciplíny (predmet Dostihový a súťažný poriadok)
- špeciálny výstroj pre disciplínu (predmety Základy sedlárstva a remenárstva, Stavby,

- stroje a zariadenia, Učebná prax , Základy kováčstva a podkováčstva)
- technicko-materiálne vybavenie zariadení pre prevádzku danej disciplíny (predmety Stavby, stroje a zariadenia, Súťažný poriadok)
- špecifiká ekonomických podmienok danej disciplíny (predmety Ekonomika, Informatika, Chov koní, Inseminácia a plemenitba)
- predpokladaný vývoj danej disciplíny (predmety Ekonomika, Chov koní, Učebná prax, Informatika, História chovu koní)

Z uvedeného vyplýva potreba úzkej spolupráce žiakov a pedagógov navzájom. Rozsah medzipredmetových vzťahov pri tomto projekte vyžaduje u žiakov schopnosť selekcie informácií a ich konkrétneho využitia. K vypracovaniu záverečnej písomnej práce žiaci museli spolupracovať s konkrétnymi organizáciami zastrešujúcimi činnosť danej jazdeckej disciplíny a chovateľskými organizáciami zaoberajúcimi sa šľachtením a vedením plemenárskej evidencie plemien koní používaných v danej disciplíne.

Štátne závodisko Bratislava

- vedenie plemennej knihy Anglického plnokrvníka a klusáka
- dostihová prevádzka
- dostihová autorita SR

Slovenská jazdecká federácia

- drezúrna komisia
- skoková komisia
- military komisia
- voltížna komisia
- záprahová komisia
- vytrvalostná komisia
- organizačná komisia
- generálny sekretariát – spracovanie výsledkov a evidencia

Národný žrebčín Topoľčianky

- centrálna evidencia koní
- plemenná kniha génových rezerv

Spolok chovateľov koní Slovenska – družstvo

- plemenná kniha Slovenského teplokrvníka a norika
- komisia furmanských pretekov

SAWR

- plemenná kniha westernových plemien koní
- komisia westernového športu

Spolok priateľov konského póla

Pri vypracovávaní svojej práce okrem odborného dohľadu určeného pedagóga školy, žiaci spolupracovali s odbornými konzultantmi z radov úspešných trénerov, chovateľov príslušného plemena a jazdcov z danej jazdeckej disciplíny.

Veľkou výhodou školy je organizácia kurzov „tréner dostihových koní“ v spolupráci so Štátnym závodiskom Bratislava, „tréner v disciplínach jazdectva“, „staviteľ parkúrov a prekážkových tratí“, „voltížny tréner“, „rozhodca v jazdeckých disciplínach“ v spolupráci

so Slovenskou jazdeckou federáciou. Lektori týchto vzdelávacích kurzov patria k odbornej špičke v daných disciplínach . Osobný kontakt s prostredím školy, čiastkové poznanie úrovne absolventov a osobná angažovanosť vo vzdelávaní bola u konzultantov prínosom. Zo zoznamu lektorov týchto odborných kurzov sú vyberaní konzultanti aj recenzenti. Aj niektorí učitelia odborných predmetov zo školy aktívne pracujú v športových a chovateľských organizáciách a majú odborné funkcie v týchto štruktúrach, čo je zárukou aktuálnych vedomostí v danom odbore.

Učitelia odborných predmetov v spolupráci so žiakmi uľahčujú získavanie nových poznatkov , upozorňovaním žiakov na pramene, ktoré slúžia ako zdroj informácií tak, aby bola čo najviac rešpektovaná intelektuálna osobnostná úroveň žiaka. Prípravou modelových situácií a odkazmi na osobné skúsenosti získavané v procese predošlej výučby žiakov, učiteľ riadil myšlienkové operácie a tým aj kontroloval správnosť úvah a tvoreného odborného celku žiakmi.

Je dôležité, že pri takejto forme práce učiteľ už nie je jediným univerzálnym zdrojom informácií a „pravdy“, ale stáva sa sprievodcom na ceste k poznaniu.

2 ORGANIZÁCIA ŠPORTOVO-SPOLOČENSKÉHO PODUJATIA

Pre rozhodovanie o ďalšom pokračovaní v špecializovanom štúdiu, alebo praktickej profesnej orientácii, je veľmi dôležitá skorá identifikácia mladého človeka v konfrontácii so skúsenosťami v podmienkach reálneho profesijného života.

Pre splnenie cieľov bolo potrebné rešpektovať niekoľko podmienok. Treba brať ohľad na individuálne charakteristiky žiakov, rozvíjať ich skupinovú kooperáciu, umožniť praktickú aplikáciu získaných poznatkov a zručností, umožniť žiakom uvedomiť si vlastnú individualitu a schopnosť pracovať a prezentovať svoju osobu v konkrétnej odbornej činnosti.

Navodenie konkrétnej situácie, ktorá povzbudí prirodzené vlastnosti, ako je zvedavosť a objavovanie nových skúseností, dáva žiakom zmysel učiť sa.

Organizácia športovo-spoločenského podujatia za aktívnej účasti žiakov si kládla za cieľ získanie osobnej skúsenosti zo všetkých fáz tvorby a realizácie takéhoto podujatia a praktické poznanie činností a funkcií pri takejto praktickej úlohe. Takto získané vedomosti, skúsenosti a zručnosti žiaci použili vo vlastnej písomnej práci projektu a jeho obhajobe.

V tejto forme práce žiakov boli pre rozvoj schopností hlavne divergentného myslenia vytvorené podmienky. Rozvíjali sa schopnosti ako: senzitivita, redefinovanie, imaginácia, fluencia, flexibilita, originalita a elaborácia.

2.1 Časovo a tematicky oddelené celky organizácie športovo-spoločenského podujatia.

Pre úspešné zvládnutie takejto úlohy sa celá rozdelila do niekoľkých časovo a tematicky oddelených celkov:

- definovanie cieľov podujatia
- identifikácia východiskovej situácie a jestvujúcich zdrojov
- identifikácia chýbajúcich technických zariadení, personálnych kapacít, spotrebného materiálu a ich zaistenie pre realizáciu podujatia.
- identifikácia možností získania nových finančných zdrojov na realizáciu
- nadviazanie spolupráce organizácii a odborníkov nutných pre realizáciu podujatiach
- zrealizovanie organizácie podujatia na základe zhodnotenia nadviazanej spolupráce
- propagácia podujatia pred jeho uskutočnením
- vlastná realizácia podujatia
- propagácia po uskutočnení podujatia
- vyhodnotenie úspešnosti podujatia podľa jednotlivých kritérií

Definovanie cieľov podujatia sa uskutočnilo na troch úrovniach.

Prvá úroveň spočívala vo zvolení tejto formy maturitnej skúšky vedením školy v spolupráci s predmetovou komisiou odborných predmetov. Bola definovaná šírka obsahu poriadaného podujatia (druh a počet súťaží, obtiažnosť súťaží, termín realizácie, sprievodné aktivity...), kompetencie jednotlivých pedagógov, rovnako ako rozsah jednotlivých zodpovedností - vrátane žiakov. Táto časť bola realizovaná v mesiaci december.

Na druhej úrovni sa projekt predstavil žiakom s definovaním cieľov a nutnosti ich aktívnej spolupráce na vytvorení projektu. Táto časť bola realizovaná v mesiaci január.

Na tretej úrovni sa projekt predstavil a prerokoval s komisiou military pri SJF. Táto komisia je garantom technickej a personálnej úrovne poriadania pretekov v military. Schválenie rozpisu pretekov touto komisiou a jeho zaradenie do oficiálneho kalendára SJF bolo pre celý projekt podmieňujúcim faktorom. Táto časť bola realizovaná v mesiaci január.

Identifikácia východiskovej situácie a jestvujúcich zdrojov bola potrebná pre vytvorenie si obrazu o jestvujúcom technickom zázemí pre daný typ podujatia. Škola vlastní chovateľsko-športové zariadenie s kapacitou ustajnenia cca 120 koní, jazdeckú halu, pieskové kolbisko o rozmeroch 80x80 m, opravovisko o rozmeroch 20x60 m a tréningovú dostihovú dráhu o výmere 17 ha. V uvedenom areáli svoju činnosť vykonáva niekoľko telovýchovných klubov rôzneho špecializovaného zamerania. Tieto kluby disponujú technickými zariadeniami pre niektoré jazdecké disciplíny a historickými skúsenosťami s usporadúvaním rôznych typov jazdeckých súťaží na úrovni od oblastnej, cez národnú až po medzinárodnú (preteky zaradené do oficiálneho kalendára FEI). V areáli sú vybudované technické zariadenia potrebné pre usporadúvanie pretekov (rozhodcovská veža, ozvučenie areálu, parkúrové prekážky, mobilná tribúna pre divákov). Olympijská disciplína Všestranná spôsobilosť - military pozostáva z troch častí: drezúra, terénna skúška- crosscountry a parkúr - preto vyžaduje pre uskutočnenie technické prostriedky pre každú časť osobitne. Takúto súťaž je možné zorganizovať minimálne v dvoch dňoch. Nakoľko z týchto troch disciplín sa v areáli konali pred usporiadaním tohto podujatia len parkúrové preteky, pre ďalšie dve disciplíny (drezúru a terénnu skúšku) bolo potrebné zaistiť ich materiálno-technické zabezpečenie. Táto časť bola spracovaná v mesiaci január.

Identifikácia chýbajúcich technických zariadení, personálnych kapacít, spotrebného materiálu a ich zaistenie pre realizáciu podujatia.

Prvým technickým zariadením potrebným pre realizáciu podujatia bol drezúrny obdĺžnik. Na predmete Stavby, stroje a zariadenia boli zhrnuté technické podmienky pre stavbu drezúrneho obdĺžnika a materiály vhodné na jeho výrobu. Na realizáciu podujatia bolo možné dostať sa k tomuto zariadeniu jeho kúpou, zapožičaním, alebo vlastnou výrobou. Po prepočítaní nákladovosti jednotlivých možností a prísľube spolupráce s učňovským odborom „poľnohospodár“ disponujúcim dielňou s potrebným vybavením na výrobu takéhoto zariadenia, bolo rozhodnuté o vlastnej výrobe. Ako materiál bol použitý materiál z prestavby krovu a zakúpená bola len farba na konečnú povrchovú úpravu zariadenia.

Ďalšou technickou súčasťou usporadúvaného preteku bolo vybudovanie terénnej trate s 18 prekážkami. Veľkou výhodou pri tejto náročnej úlohe bola kvalifikácia a dlhoročné skúsenosti jedného z pedagógov so stavbou takýchto zariadení, s využívaním málo nákladových materiálov, optimálnym využitím jestvujúcich zdrojov a schopnosťou získavať nízkonákladové materiály – druhotné spracovanie surovín. Táto časovo a pracovne náročná činnosť si vyžadovala mnoho hodín mimoškolských aktivít ako staviteľa terénnej trate, tak aj žiakov. Tvorivá činnosť s reálnymi výsledkami si našla u žiakov veľkú pozitívnu odozvu. Aj napriek zvoleniu čo najmenej finančne náročných riešení si vlastná realizácia vyžiadala finančné prostriedky. Tie bolo nutné vykryť z príjmov realizácie projektu.

K realizácii projektu boli ďalej potrebné technické a personálne kapacity na spracovanie výsledkov a ozvučenie podujatia reprodukovanou hudbou a živým komentárom. Tieto prostriedky bolo možné použiť zabezpečením profesionálnej firmy, alebo z iných zdrojov. Po vyhodnotení viacerých možností sa počítačové spracovanie výsledkov zabezpečilo vlastnou výpočtovou technikou a žiakmi spolu s pedagógmi po príprave na hodinách informatiky s poskytnutým softvérom vo vlastníctve SJF. Ozvučenie spolu s technickými prostriedkami boli zapožičané od miestnej Základnej umeleckej školy, ktorá sa do realizovaného projektu zapojila aj ďalšími aktivitami.

Výroba a distribúcia plagátov, pozvánok a čestných vstupeniiek bola riešená vlastnými návrhmi, počítačovým spracovaním a tlačou na technických prostriedkoch školy len s úhradou spotrebného materiálu.

Občerstvenie pre organizátorov podujatia a čestných hostí bolo možné riešiť viacerými, rôzne finančne náročnými spôsobmi. Za najpriateľnejší bol zvolený model nákupu surovín a ich spracovanie kuchármi (žiakmi a MOV) a podávanie čašníkmi - rovnako žiakmi SOŠ Šaľa.

Jediným technickým prostriedkom potrebným pre realizáciu projektu, ktorý nebolo možné zaistiť ani čiastočne z vlastných zdrojov alebo partnerskou spoluprácou, bolo zapožičanie časomierey spolu s obsluhou za úhradu.

Rovnako bolo potrebné zaistiť finančné krytie pre zaplatenie rozhodcov, zdravotnú službu a veterinárnu službu.

Poslednou položkou zaťažujúcou rozpočet bol nákup pohárov a stužiek pre dekoráciu víťazov a umiestnených v jednotlivých súťažiach a nákup vecných cien. Táto časť bola realizovaná v mesiacoch február až apríl.

Identifikácia možností získania nových finančných zdrojov na realizáciu.

Finančná náročnosť podujatia si vyžiadala krytie aj z iných ako vlastných zdrojov. Žiaci spolu s pedagógom, ktorý mal v kompetencii túto časť projektu, mali za úlohu definovať nevyhnutné aktivity a ich finančnú náročnosť. Ďalšou úlohou žiakov bolo vyhľadávať spôsoby získavania zdrojov. Úloha bola o to ťažšia, že podujatie malo svoju „premiéru“ a nebolo možné sa oprieť o vytvorenú tradíciu. Ako organizácia zastrešujúca projekt s právnou subjektivitou bolo zvolené ZRŠ pri SOUP Šaľa. Tento typ organizácie najlepšie vyhovoval typu podujatia a možnostiam získavania prostriedkov vlastnou činnosťou a grantovým spôsobom financovania. Z výziev organizácii poskytujúcich finančné príspevky na realizáciu kultúrno-športových podujatí žiaci v spolupráci s pedagógmi vypracovávali projekty pre VÚC Nitra, mesto Šaľa, Nadáciu Orange, Slovaft Zelené oázy, Nitrianska komunitná nadácia. Ako reklamní partneri a sponzori boli oslovené úspešné firmy pracujúce v meste Šaľa.

K ďalším zdrojom finančných príjmov patrili: príjem zo vstupného, príjem zo štartovného a ustajnenia koní zúčastnených na jazdeckých pretekoch. Táto časť bola realizovaná v mesiacoch február až apríl.

Nadviazanie spolupráce s organizáciami a odborníkmi potrebnými pre realizáciu podujatia.

Prvou organizáciou s viacerými organizačnými zložkami, ktorá mala vplyv na realizáciu projektu bola SJF. Ako prvá bola po konzultácii s generálnym sekretárom SJF oslovená komisia military. Úlohou komisie bolo posúdiť pripravenosť organizátora a areálu na usporiadanie súťaže v tejto disciplíne a jej zaradenie do kategorizácie. Veľkou výhodou bolo členstvo jedného z pedagógov v tejto komisii. Tiež pomohlo aj čiastočné poznanie technických podmienok areálu členmi a predsedom komisie z iných jazdeckých podujatí poriadaných v areáli školy. Veľkým finančným odbremením organizátorov a potvrdením primeranosti korektných podmienok pre súťaž bolo zaradenie súťaže do prémiovaných

pretekov dotovaných ministerstvom pôdohospodárstva SR. Celé hodnotenie komisie bolo realizované za účasti žiakov.

Druhou oslovenou komisiou SJF bola organizačná. Jej úlohou bolo po schválení komisiou military zaradenie podujatia do oficiálneho kalendára podujatí SJF. Určila aj personálne nominácie na funkcie staviteľa parkúru a terénnej trate, rozhodcov a technického delegáta. Rovnako členstvo v tejto komisii jedného za projekt zodpovedného pedagóga malo pozitívny vplyv na pochopenie podmienok a významu podujatia komisiou. Na rozhodcovské funkcie boli menovaní: generálny sekretár SJF z dôvodu obojstranného prínosu jeho osobného kontaktu so žiakmi na tomto podujatí - ako s potenciálnymi organizátormi podobných podujatí, členmi rozhodcovského zboru boli vrcholné osobnosti drezúrneho jazdenia – prof. Jozef Halgoš, military – Artur Hubner a predsedníčka rozhodcovskej komisie Zso SJF Anna Virágová. Osobný kontakt žiakov s týmito funkcionármi a špecialistami v daných odbornostiach je pre ďalšiu prácu žiakov po skončení školy veľmi prínosný. Rovnako tak títo funkcionári získavajú reálny pohľad na úroveň získaných kompetencií žiakmi maturitných ročníkov.

K organizácii športového podujatia bol zaradený aj nešportový tematický program Jeho súčasťou bola aj chovateľská ukážka. Pre odbornú prezentáciu plemenných žrebcov pôsobiacich v danom období v SOŠ Šaľa bola potrebná spolupráca s kanceláriami vedenia plemenných kníh. Športové plemená koní vedie v komplexnej evidencii centrálna evidencia koní (zast. Ing Dana Naštická) a dostihové plemená Štátne závodisko Bratislava, vedenie plemenných kníh Ing Erika Steinerová. Osobná skúsenosť žiakov s kompetenciami týchto organizácii a osôb spracúvajúcich údaje týkajúce sa tejto problematiky rozširujú kompetencie a zručnosti absolventov odboru. Táto časť bola realizovaná v mesiacoch február až apríl.

Zreálnenie organizácie podujatia na základe zhodnotenia nadviazanej spolupráce.

Zhodnotenie získaných finančných a nefinančných zdrojov a tvorba konečného rozpočtu sa uskutočnilo po úvodnej iniciačnej časti (pri usporadúvaní športovo-spoločenského podujatia „Memoriál Heraldika“), pred jeho konečnou formou realizácie.

Finančne úspešné boli žiadosti o granty adresované samosprávam. Rovnako k finančnej podpore podujatia prispeli miestne firmy ProCS a Ferado.

Ďalšími zdrojmi finančných príjmov bol výber štartovného, poplatkov za ustajnenie a príjem zo vstupného. Táto časť bola realizovaná na konci mesiaca apríl.

Propagácia podujatia pred jeho uskutočnením.

Úspešnosť každého podujatia podobného typu je veľmi prísne hodnotená širokou odbornou aj laickou verejnosťou podľa propagácie a účasti divákov na vlastnom podujatí. Pri propagácii podujatia boli definované cieľové skupiny a k týmto cieľovým skupinám boli zvolené konkrétne spôsoby oslovenia. Široká odborná verejnosť sa o usporiadaní podujatia dozvedela prostredníctvom oficiálneho spravodaja SJF, z kalendára jazdeckých podujatí, z webovej stránky SJF a webovej stránky Zso SJF. Miestni obyvatelia mesta Šaľa boli o usporiadaní informovaní prostredníctvom plagátov a uverejnením pozvánky na podujatie na mestskej webovej stránke. Zaujímavú propagačnú techniku vytvorili žiaci po inšpirácii na miestnej ZUŠ. Do škôlok v meste Šaľa boli umiestnené plagáty a deti v škôlkach maľovali obrázky na tému jazdeckých koní a pretekania. Z týchto malých umeleckých dielok bola v priestoroch podujatia vytvorená galéria. Deti spolu s rodičmi boli takto inšpirovaní k návšteve podujatia, ktoré spoluvytvárali. Plagáty podujatia boli rozmiestnené aj v susediacich obciach a v meste Nitra. Odborníci a významné osobnosti boli pozvané zaslaním pozvánok a čestných vstupeniek. Celý tento úvodný propagačný proces bol kreovaný žiakmi s usmernením pedagóga. Táto časť bola realizovaná na konci mesiaca apríl.

Vlastná realizácia podujatia bola pre žiakov najnáročnejšou časťou projektu, nakoľko bolo potrebné plniť úlohy v reálnom čase a bez omylov. Organizačná časť spočívala v usmernení prichádzajúcich pretekárov do areálu - kde sa parkuje, kde majú pripravené ustajnenie pre pretekárske kone, kde sa nachádza kancelária pretekov, kde pôjdu pretekári a personál na ubytovanie a vo vlastnej práci v kancelárii pri prezentácii a preberaní úhrad za štartovné a ustajnenie. Pretekári v týchto situáciách vyžadujú presné a rýchle informácie, rešpektovanie špeciálnych požiadaviek hlavne pri problematických pretekárskych koňoch. Nepresnosti v kancelárii pretekov by mohli výrazne zasiahnuť do priebehu celého podujatia. Úloha pedagógov nezasahovať do výkonu kompetencii žiakov a zároveň kontrolovať, je v takýchto situáciách bezpodmienečná. Počas vlastného preteku žiaci pracovali s rozhodcami ako ich asistenti a zapisovatelia, so staviteľom parkúru a správcom parkúru ako asistenti, v kancelárii pretekov samostatne spracúvali výsledky pod dozorom pedagógov. Dvaja žiaci z organizujúceho ročníka pretekali v hlavnej súťaži.

Konkrétne boli žiaci rozdelení na plnenie nasledujúcich úloh a funkcií

Služba pri vstupe do areálu: dvaja žiaci. Úlohou bolo poskytnúť pretekárom informácie o mieste ustajnenia koní, mieste parkovania, mieste kancelárie pretekov a kontroly prihlásených a reálne zúčastnených. Plnenie tejto úlohy bolo v prvom dni v čase od 8 do 10 hod.

Kancelária pretekov: dvaja žiaci. Úlohou bolo spracovanie štartovných listín, výber štartovného a poplatkov za ustajnenie, spracovanie výsledkov. Plnenie tejto úlohy trvalo počas celého podujatia.

Asistenti staviteľa parkúru, terénnej trate a správcu drezúrneho obdĺžnika: štyria žiaci. Úlohou bolo postaviť drezúrny obdĺžnik a počas drezúrnej skúšky ho udržiavať v prevádzke. Po skončení drezúrnej skúšky obdĺžnik demontovať a na kolbisku postaviť parkúrové prekážky podľa technického plánu. Počas parkúrovej skúšky zaistiť technické podmienky pre túto skúšku. V druhom dni označiť terénne prekážky číslami a vlajkami v súlade s pravidlami a počas terénnej skúšky zaistiť technickú spôsobilosť trate. Plnenie tejto úlohy trvalo počas celého podujatia.

Asistent technického delegáta: jeden žiak. Úlohou bolo zistiť technické parametre drezúrneho obdĺžnika, parkúru a terénnej trate a následný súlad s pravidlami danej súťaže. Technický protokol odovzdať hlavnému rozhodcovi. Plnenie tejto úlohy - počas celého podujatia.

Asistenti rozhodcovského zboru: traja žiaci. Úlohou bolo zapisovanie rozhodcovských listín, meranie kontrolného času a prvotná sumarizácia výsledkov. Plnenie tejto úlohy - počas celého podujatia.

Komentovanie podujatia: jeden žiak. V spolupráci so zborom komentovať celé podujatie.

Chovateľské ukážky, voltízna ukážka, baroková drezúrna ukážka: šiesti žiaci. Plnenie tejto úlohy - druhý deň podujatia.

Pri chovateľskej ukážke žiaci samostatne predviedli chovateľsky hodnotné zvieratá z vlastného chovu SOŠ Šaľa a túto chovateľskú ukážku odborne komentovali. V ďalšom sprievodnom programe žiaci predviedli kone rôznych farieb, vekových kategórii, kuriózných veľkostí (plus variant Slovenského teplokrvníka a poník) spolu s odborným komentárom.

V športovom vystúpení voltízneho družstva SOŠ Šaľa žiaci v komentári zhodnotili európsku a svetovú úroveň tohto športu získanými medailovými umiestneniami na svetových podujatiach. Vyvrcholením sprievodného programu bola drezúrna ukážka dvoch žiačok na vlastných koňoch v historických kostýmoch, jedna z nich jazdila v dámskom sedle. Toto vystúpenie bolo inšpirované spracovávanou písomnou odbornou prácou a podujatie bolo výborným miestom na premiérovú prezentáciu. O úspešnosti vystúpenia svedčí fakt, že diváci si potleskom vyžiadali návrat tejto dvojice na kolbisko a prídavok vystúpenia. K čestným hosťom podujatia patrila vedúca odboru školstva Ing Helena Psotová, riaditeľka regionálnej poľnohospodárskej správy DS a členka dozornej rady Štátneho závodiska Bratislava Ing

Helena Patasiová a ďalšie osobnosti pôsobiace vo sfére samosprávy, poľnohospodárstva a školstva. Celé podujatie a prácu žiakov z VIP miest sledovala predsedníčka maturitnej komisie Ing Viera Uvírová. Pri slávnostnej dekorácii a odovzdávaní cien víťazom a umiestneným v jednotlivých súťažiach a kategóriách sa tiež okrem rozhodcovského zboru zúčastnili aj čestní hostia. Podujatie sa konalo v polovici mesiaca máj.

Propagácia po uskutočnení podujatia

Aby žiaci pochopili, že podujatie podobného typu končí až jeho úspešnou prezentáciou dostupnými mediálnymi prostriedkami, boli do týchto aktivít žiaci zaradení už počas vlastnej realizácie podujatia i po nej. Zo samotného podujatia vytvorili samostatné reportáže dve regionálne televízie. V oboch reportážach vystúpili v rozhovoroch samotní žiaci a čestní hostia podujatia. Článkami sa výsledky podujatia prezentovali v regionálnych novinách Slovo Šaľanov a v Nitrianskych novinách, v odbornom celoslovenskom časopise Životný štýl a kôň a v Učiteľských novinách. Fotogaléria so stručným popisom podujatia bola zverejnená na webovej stránke školy. Osobný kontakt žiakov s verejnosťou a aj sociálne siete poskytli obraz o záujme širokej verejnosti o daný projekt a tým vytvorili podmienky pre usporiadanie ďalších ročníkov a rozvoj celého projektu do budúcnosti.

Vyhodnotenie úspešnosti podujatia podľa jednotlivých kritérií

Pre zrealizovanie posúdenia usporiadaného podujatia bolo potrebné určiť kritéria hodnotenia a definovanie posudzovaných okruhov.

Prvým posudzovaným kritériom bolo dodržanie plánovaného rozpočtu a finančná bilancia. Plánovaný rozpočet bol dodržaný a nebolo zistené neefektívne použitie finančných prostriedkov.

Ďalšou hodnotenou veličinou bolo hodnotenie podujatia z hľadiska športovej úrovne. Ako kritérium úspešnosti bolo zvolené zhodnotenie počtu štartujúcich v porovnaní s podobnými podujatiami usporiadanými v SR, vplyv výsledku v súťaži na hodnotenie v celoslovenskom rebríčku a hodnotenie kompetentných komisárov akceptovaných ministerstvom pôdohospodárstva SR a SJF.

Premiérová edícia podujatia vždy nesie v sebe nedôveru účastníkov a to hlavne z hľadiska obáv o technické zabezpečenie a tým aj zvyšovanie rizika úrazov športových koní (ich cena je pomerne veľká a rovnako tak je trh s takýmito športovými koňmi v priebehu športovej sezóny pomerne obmedzený). Tento ukazovateľ bol podľa predpokladov na približne dvoch tretinách priemeru obdobných súťaží.

Hodnotenie umiestnenia v celoslovenskom rebríčku nebolo postihnuté žiadnym záporným koeficientom a bodové hodnotenie bolo plnohodnotné.

Hodnotenie menovaných komisárov na podujatí bolo veľmi priaznivé. Podujatie bolo aj pre ďalší ročník zaradené do seriálu prémiovaných jazdeckých pretekov podporovaných ministerstvom pôdohospodárstva SR. Odporučilo sa rozšíriť podujatie o súťaže s vyššou obtiažnosťou z dôvodu efektivity využitia vybudovaných technických zariadení, odborných pracovníkov nominovaných na podujatie a so zámerom vyššieho počtu potenciálnych účastníkov z radov členov SJF ako aj okolitých krajín.

2.2 Prezentácia záverečnej práce pred triednym kolektívom a obhajoba vlastného projektu v praktickej časti odbornej zložky MS

Sumarizácia získaných poznatkov prostredníctvom prezentácie záverečnej práce pred triednym kolektívom.

Pred vlastnou prezentáciou a obhajobou vypracovanej záverečnej písomnej práce pred maturitnou komisiou ju žiaci prezentovali pred triednym kolektívom. Takouto formou

vznikol sumár veľmi hodnotných poznatkov a informácií, ktorý veľmi objektívne oddelil univerzálne poznatky a zásady zhodné pre väčšinu či všetky spracovávané témy (športové odvetvia a disciplíny) a definoval špecifiká, ktoré zaisťujú jedinečnosť a životaschopnosť daného odvetvia a disciplíny.

Prezentované informácie boli konfrontované s osobnou účasťou žiakov na medzinárodných dostihových podujatiach centrálnej Európy, rovnako ako so skúsenosťami získanými z vlastnej organizácie podujatia. Tu sa prezentovali jazdci a kone v súťažiach vo všetkých troch olympijských disciplínach – parkúr, drezúra a military.

Veľký dôraz pri sumarizácii poznatkov a informácii bol kladený na historické korene a vývoj jednotlivých disciplín.

Univerzálnym poznatkom všetkých spracovaných prác bolo spojenie vývoja jednotlivých jazdeckých disciplín a šľachtenia plemien športových koní s armádnou a vojenskou činnosťou v historickom kontexte. K začiatku kreovania danej špeciálnej jazdeckej disciplíny je skoro vždy potrebná historicky zaujímavá situácia, ktorá neskôr prechádza do legendy. Tá v sebe nesie hlavnú ideu, ktorú je nutné vždy v ďalšej práci živiť a vracieť sa k nej.

Spoločným menovateľom všetkých súčasných chovaných športových plemien je viac či menej úspešné napodobenie jedného z najgeniálnejších projektov šľachtenia a prezentácie športových koní – založenie plemennej knihy Anglického plnokrvníka – General stud book a vznik dostihovej prevádzky. Tento fakt nezasiahol len chov koní, ale bol napodobňovaný pri vzniku väčšiny kultúrnych plemien hospodárskych zvierat na celom svete.

V ďalšom bode bol zosumarizovaný poznatok národnej identity jednotlivých plemien chovaných športových koní, ale vždy hodnotený v globálnom kontexte a konkurencii.

Pri prezentácii jednotlivých prác na úrovni triedneho kolektívu nešlo o hodnotenie pedagógmi ani spolužiakmi. Išlo o odborné stretnutie hľadajúce spoločný jazyk pre získanie dokonalejšieho pohľadu na danú odbornosť a kontrastnejší pohľad na jednotlivé dielčie témy.

Praktická časť odbornej zložky MS ako obhajoba vlastného projektu na určenú tému

Na ústnej časti maturitnej skúšky z odborných predmetov žiaci prezentovali a obhajovali svoju vlastnú písomnú prácu na zadanú tému. Významným faktorom pri obhajobe bolo posúdenie, či žiak dokázal aplikovať získané vedomosti zo spoločnej organizácie športovo-spoločenského podujatia na modelový projekt praktickej realizácie, do akej miery je schopný pochopiť špecifickosť jednotlivých zložiek celého podujatia a vytvoriť model spolupráce so spoločným cieľom. Požiadavka vypracovania projektu v historickom kontexte vytvorila priestor pre kreovanie prognózy žiaka o ďalšom vývoji disciplíny. Posúdenie splnenia tohto cieľa maturitnou komisiou je vlastne posúdením schopnosti žiaka predvídať vývoj a prijímať rozhodnutia s dlhodobým významom. Veľkým špecifikom bol fakt, že pedagógovia – členovia maturitnej komisie a predsedníčka maturitnej komisie, mali spoločnú osobnú skúsenosť z usporiadaného podujatia a učitelia odborných predmetov mali vedomosť o procese tvorby záverečnej práce žiakmi ako konzultanti.

Maturitná komisia okrem vlastného projektu žiaka v tlačenej podobe mala k dispozícii hodnotenie vlastného projektu vypracované konzultantom a recenzentom. Toto hodnotenie sa samostatne zaoberalo:

- logickosťou štruktúry práce
- odbornou úrovňou projektu
- grafickou úrovňou projektu
- využitím odbornej literatúry
- celkovým zhodením projektu
- otázkami recenzenta projektu
- otázkami konzultanta projektu

Výsledné hodnotenie bolo vo forme slovného a percentuálneho hodnotenia plnenia stanovených kritérií.

Pri obhajobe vlastného projektu v súlade s platnou legislatívou boli kritériami hodnotenia:

- odborná úroveň projektu
- grafická úroveň projektu
- vlastná obhajoba autora- úroveň prezentácie
- použitie odbornej terminológie
- využitie odbornej literatúry

Plnenie jednotlivých kritérií bolo hodnotené čiastkovou známkou a výsledná známka bola priemerom týchto známok.

Hodnotenie žiakov pri tejto forme dáva možnosť hodnotiť žiaka s ním samým porovnaním v čase. Je jasné, že pri tejto forme tvorby písomnej práce skoro u všetkých žiakov dochádza k značnému posunu sumáru získaných vedomostí a k posunu schopnosti pracovať s nimi. Tým sa mení skúška viac na sebahodnotenie žiaka v odbornom prostredí „kolegov“ ako na alibistické mentorovanie faktov.

Záverečné vytvorenie modelového podujatia žiakom spolu s ekonomickými východiskami dôveryhodne vytvorilo obraz o aplikačných schopnostiach a pochopení spracovanej témy pre potrebu praktického využitia získaných vedomostí.

2.3 Podmienky pre splnenie cieľov projektu

Pre splnenie cieľov celého projektu bolo potrebné žiakom poskytnúť osobnú skúsenosť z praktických riešení podobnej problematiky nielen na úrovni konzumnej (diváci), alebo teoretickej (odborná exkurzia). Tento cieľ sa dosiahol aktívnou účasťou žiakov na usporiadaní podujatí profesionálnych organizácií a využitím osobných skúseností žiakov z týchto podujatí.

Ako prvé podujatie zaradené do tejto série bola Hubertova jazda. Bola organizovaná Národným žrebčínom Topoľčianky s účasťou prezidenta SR Ivana Gašparoviča. Na tomto podujatí sa štyria žiaci maturitného ročníka zúčastnili Hubertovej jazdy na koňoch v majetku SOŠ Šaľa. Rovnako sa zúčastnili aj spoločenskej časti podujatia, slávnostnej večere s kultúrnym programom. Špecifickosť takéhoto vrcholného podujatia mohli porovnať so „žiaciou Hubertovou jazdou“, organizovanou každoročne v SOŠ Šaľa. Z tejto skúsenosti si žiaci odniesli poznatok o potrebe prispôsobenia organizácie podujatia nielen športovým a technickým podmienkam, ale aj spoločenskému významu organizovaného podujatia. Dôležitá je zručnosť rešpektovať spoločenské postavenie hostí podujatia a nenásilného zakomponovania tejto významnej zložky do plánovania a prípravy podujatia. S týmto prvkom sa žiaci stretávali aj pri iných podujatiach a získavali tak prehľad o rôznych spôsoboch rešpektovania tohto fenoménu. Túto tému žiaci mohli sledovať a analyzovať pri ich účasti na podujatiach v pražskej Chuchli, budapeštianskom závodisku a dostihovom závodisku v Brémach, aj na medzinárodnom dostihovom stretnutí žiakov odborných škôl a učilíšť. Tieto dostihy poriadalo Štátne závodisko Bratislava v spolupráci so SOŠ Šaľa a VÚC Nitra. Na týchto podujatiach okrem uvedenej problematiky mali žiaci možnosť sledovať a porovnávať aj propagáciu v médiách pred, počas a po skončení podujatia v danej krajine aj na medzinárodnom fóre.

Ďalšou podmienkou úspešnosti projektu bolo usmernenie žiakov na osobnosti a inštitúcie zaoberajúce sa problematikou spracúvanou v zadanej téme písomnej práce. Spolupráca na takejto báze v podmienkach stredného odborného školstva nepatrí k štandardom. Pri nadviazaní odborného kontaktu žiaka a externého odborníka musí aspoň v

prvej fáze pomáhať kreovať tento odborný vzťah pedagóg – konzultant. Osobná angažovanosť pedagógov v danom odbore a vytvorené väzby na základe praktickej spolupráce u externých odborníkov napomáhajú korektnej komunikácii.

Orientácia žiakov v zdrojoch elektronických informácií bola nevyhnutnou podmienkou efektivity práce žiakov. Avšak dôležitá je aj ich selekcia len na významné informácie, či informácie nesúce univerzálne poznatky. Získané zručnosti na hodinách informatiky sú pri použití len prostriedkom, nikdy nie metódou, či dokonca cieľom. Zjednotenie získaných údajov z týchto zdrojov si vyžaduje presnú selekciu, schopnosť technickej sumarizácie a praktickej interpretácie. K dobrým príkladom takéhoto prístupu bola použitá sumárne spracovaná dosť ročenka.

3 OVERENÉ PRÍNOSY

Ak vychádzame z teoretických východísk tvorby maturitných tém z odborných predmetov, musíme rešpektovať požiadavku kladenú na schopnosť žiaka kriticky myslieť a schopnosť žiaka hodnotiť javy. Pri zvolenej metóde organizácie maturitnej skúšky sa žiakom aj pedagógom otvorila možnosť získavania a overovania si poznatkov a vedomostí výrazne nad rámec učebných osnov.

Takto vytvorený priestor získavania, spracovania a prezentácie vedomostí a zručností musel byť pri svojej tvorbe podporený značnou dávkou motivácie. Práve tento fakt získania pozitívnej motivácie zo strany učiteľov a žiakov je jedným z významných prínosov takejto formy praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky. Pozorovanie tohto javu je možné preukázať mailovou komunikáciou medzi žiakmi a učiteľmi do neskorých nočných hodín a v dňoch pracovného voľna. Predmetom tejto komunikácie bolo overovanie si významnosti získaných informácií, interpretácia poznatkov získaných pri spracovaní získaných informácií v písomných záverečných prácach.

Učitelia boli v tomto procese viazaní výkonovými štandardmi a sledovaním základných kritérií na zisťovanie a hodnotenie miery plánovaných výkonov žiaka. Toto určené teoretické merítko naznačilo rámec pre vytvorenie súboru informácií a poznatkov. Práca pedagógov - konzultantov nesmela utlmiť rôznosť šírky či kvality informácií a poznatkov, ktoré jednotliví žiaci spracúvali. Pravidlo „najsľabší tvorí šablónu tvorby ostatných pre jednotnosť celku“ tu neplatí, naopak - pedagogická práca mala za úlohu podporiť jedinečnosť každej práce. K tomuto veľmi napomáhali aj externí odborní konzultanti, ktorí sa zaujímali o výslednú podobu a kvalitu spracovania nimi podaných informácií.

Praktická časť projektu organizácie verejného športovo-spoločenského podujatia – jazdeckých pretekov so sprievodným programom významne napomohla pri stanovení významných vedomostí, zručností a postojov, ktoré mali žiaci podľa očakávaní preukázať po skončení realizovanej formy maturitnej skúšky a samotného vzdelávania. Takto zvolená forma možnosti praktického predvedenia získaných kompetencií významne podporila kreativitu žiakov. Umožnila tiež hodnotenie ich schopnosti reagovať na konkrétne a reálne podmienky. Dôležitou záležitosťou pri tomto bode bolo sebapoznávanie a sebahodnotenie žiakov - ako významný prvok pri ich ďalšom rozhodovaní v pracovnej a vzdelávacej kariére.

Takáto forma maturitnej skúšky v sebe neobsahuje len určitý typ overovania získaných vedomostí, zručností a postojov požadovaných od žiakov. Naopak, nesie v sebe novú formu poznávania v prostredí špecializovanej odbornej školy, ktorá pripravuje žiakov na rôzne formy využitia získaných poznatkov a to praktickým uplatnením, ďalším štúdiom a kombináciou týchto možností.

Vedomosti a znalosti pri tejto forme získavajú žiaci nie násilným mentorovaním, ale definovaním vlastných otázok, ktoré vychádzajú z potreby vlastnej identifikácie v odbornom prostredí. Zosumarizovanie a triedenie takto získaných vedomostí a zručností si pri tvorbe

odbornej písomnej práce a praktickej realizácii vyžaduje schopnosť analýzy, syntézy, aplikácie a záverečného hodnotenia, nakoľko je pri nej nutná spolupráca viacerých zložiek. Odborná písomná práca v tomto prípade vytvára súbor teoretických vedomostí, vedie k nutnosti ich triedenia, prisudzovania významu, syntéze do logických záverov. V tejto časti nie sú na žiaka kladené významné časové limity. Tým má možnosť pracovať vo všetkých fázach vlastným tempom a takto získať maximálne hodnotný výsledok.

Pri praktickej časti sú priradené prvky spolupráce nutnej k dosiahnutiu výsledku. Zároveň je však podporovaná kreativita a individuálne vlastnosti jednotlivých žiakov s následnou profiláciou na princípe sebahodnotenia. V tejto časti sú teoretické základy konfrontované so zručnosťami aplikácie a sú limitované reálnym časom.

Projekt takéhoto druhu však nie je možné hodnotiť ukončením maturitnej skúšky v danom ročníku.

Prvou významnou pozitívnou odozvou žiakov bolo poďakovanie žiakov maturitného ročníka vedeniu školy a pedagógom za vytvorené vzťahy, spoluprácu a hrdosť na vytvorené hodnoty, uverejnené v Učiteľských novinách. Veľmi výstižná bola veta „...ďakujeme, že nás naučil odvahe žiť“. Toto povzbudenie, že žiaci odchádzali do ďalšieho života s optimizmom, zdravým sebedovomím a vôľou tvoriť, bolo zrkadlovo povzbudením pre pedagógov v ich odbornej činnosti.

V ďalších rokoch sa založenie tradície športovo-spoločenského podujatia jazdeckých pretekov v troch olympijských disciplínach kvôli skvalitneniu jednotlivých súťaží a širšieho uplatnenia žiakov na týchto podujatiach rozdelilo na dve samostatné podujatia. V roku 2011 sa podujatie „Memoriál Heraldika“ stalo z hľadiska počtu štartujúcich najúspešnejším pretekom military na Slovensku s medzinárodnou účasťou. Druhé vytvorené podujatie – samostatné drezúrne preteky, je zaradené do seriálových pretekov Slovenského drezúrneho pohára. Na oboch podujatiach sa okrem súčasných žiakov školy zúčastňujú aj absolventi školy - už v úlohe profesionálnych jazdcov a trénerov. Týmto sa škola stáva miestom, kam sa žiaci počas svojej profesionálnej kariéry vracajú a vytvárajú pozitívne vzory pre súčasných študentov.

Pri úspešnosti spolupráce so žiakmi na základe získaných profesijných väzieb s pedagógmi je možné preukázať úspešnú spoluprácu so žiačkou Lenkou Fogltonovou. Tá spolu s Máriou Minárikovou v maturitnom ročníku pripravila vystúpenie v dobovom oblečení a dámskom sedle na koni. Novátorstvo Lenky Fogltonovej sa v roku 2011 premenilo na získanie niekoľkých medailových umiestnení vrátane zlata na majstrovstvách Európy v disciplíne hunter, a to aj vďaka neustálej spolupráci s učiteľmi jazdeckého športu a využívaním skokových zariadení vybudovaných práve žiakmi.

Mária Mináriková sa zamestnala v írskych Horse academy, jednej z najprestížnejších profesionálnych jazdeckých škôl.

Trénersko-asistentské angažmá v jednej z najlepších austrálskych dostihových stajní DARLEY získala absolventka školy v maturitnom štúdiu odboru Agropodnikanie so zameraním na chov koní a jazdecko po skončení rekvalifikačného kurzu Tréner dostihových koní Dominika Grigláková. Jej poznatky z tohto prostredia sa dnes stávajú súčasťou výuky na škole vďaka profesionálnej spolupráci s pedagógmi, začatej už počas štúdia.

Jedným z významných faktorov, ktorý mal a má vplývať na sebedovomím a sebaúctu žiakov a na vytvorené hodnoty chovateľskej a jazdeckej profesionálnej komunity bolo upozornenie na mimoriadny chovateľský a športový význam žrebca Heraldika, odchovaného a športovo testovaného práve na SOŠ Šaľa. Výsledky potomstva tohto žrebca patria k svetovej špičke - na Olympiáde v Pekingu ho výsledky potomstva zaradili medzi elitnú skupinu otcov olympijských víťazov. Takáto identifikácia absolventov školy cez úspešnosť podniku – školy znamená veľkú výhodu pre presadzovanie sa na pracovnom trhu globálneho charakteru.

Na túto časť kreovania osobnosti absolventov bol kladený dôraz pri spracovaní písomných odborných prác v časti história. Okrem chovateľských a jazdeckých výsledkov priradovaných osobnostiam patriacim k územia Slovenska boli identifikované aj priekopnícke činy organizátorov športovo-spoločenských podujatí. Prvými oficiálnymi športovými drezúrnymi pretekmi na svete boli preteky usporiadané v roku 1873 v Pressburgu – dnešnej Bratislave. Tento zaujímavý fakt, patriaci k jednému z najvýznamnejších činov svetového významu organizátorov jazdeckého športu na Slovensku žiaci našli v olympijskej edícii spracovania výsledkov a propagácie jazdectva na medzinárodnej úrovni vydané v roku 2004.

4 MOŽNOSTI VYUŽITIA PODOBNÝCH MODELOVÝCH POSTUPOV NA ODBORNÝCH ŠKOLÁCH

Ak rešpektujeme ciele špecializovaného stredoškolského odborného vzdelávania, musíme rešpektovať aj podmienky, v ktorých sa vykonáva výchovno-vzdelávací proces a ekonomicko-spoločenské postavenie budúceho absolventa. Potreba podporovať u absolventa tvorivosť, samostatnosť a schopnosť rozvoja je v jednotlivých odboroch rozdielna.

Pri umeleckom a umelecko-remeselnom stredoškolskom vzdelávaní je vytváranie podmienok, modelových projektov a „remeselná“ kompetencia pedagógov samozrejmosťou. Čím ďalej postupujeme v spektre stredného odborného školstva k ekonomickým a humanitným odborom, stretávame sa s menším prepojením školy a jej pedagógov s reálnymi podmienkami praktického uplatnenia a menšími overenými kompetenciami pedagógov s praxou odboru.

V niektorých vyspelých európskych krajinách (napr. Švédsko, Fínsko...) odborní stredoškolskí pedagógovia nemôžu v školstve pracovať viac ako štyri roky bez prestávky. Svoju pedagogickú prax musia prerušiť dvojročnou praktickou činnosťou v odbore ako prostriedok na získanie aktuálnych informácií, praxe a odbornosti.

Praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky formou obhajoby vlastného projektu je možné realizovať napr. v umeleckých odboroch, v odboroch spoločného stravovania a gastronómie a ďalších. Podmienkou je identifikácia zadanej témy v kontexte historického vývoja, v národnom a medzinárodnom rozmere, angažovanie odborných autorít z praxe a prezentácia organizácie podujatia verejnosti tradičným spôsobom.

Pri ovplyvňovaní úspešnosti absolventov v praxi je dôležitá podpora približovania reálnych súčasných podmienok a väzieb odbornej školy s podmienkami praxe. Nadväzne má význam aj podpora aktualizovanej formy prípravy žiakov.

Angažovanie pedagógov, ktorí majú aktuálne poznatky z praxe v reálnom čase spolu s vytvorenými profesionálnymi vzťahmi v danej odbornosti, je cestou skvalitňovania prípravy žiakov pre budúce povolanie. Rešpektovanie, či viac podpora mimoškolskej profesionálnej angažovanosti pedagógov je úspešnou stratégiou manažovania pedagogicko-výchovného procesu vedením školy. Výrazom efektivity a budúcej úspešnosti vzdelávacieho zariadenia v podmienkach otvorenej konkurencie je rešpektovanie potreby rýchleho zavádzania takýmto spôsobom získaných aktuálnych vedomostí do školských vzdelávacích programov škôl.

Ďalším významným mnohostranným prínosom pre rozvoj školy je zapájanie absolventov školy formou celoživotného vzdelávania, či odbornej činnosti školy v pedagogickom procese aj po ich uplatnení v praxi. Identifikácia pozitívnych vzorov žiakmi z radov bývalých absolventov a odborná spolupráca pedagógov so žiakmi aj po ich vstupe do reálnej praxe sú príkladom ďalšej efektívnej a úspešnej formy získavania kreditu školy na všetkých úrovniach hodnotenia.

ZÁVER

Teoretické zvládnutie poznatkov bez schopnosti ich aplikácie v praxi je nezmyslom, rovnako ako prax realizovaná pokusom a omylom bez teoretických základov. Tento paradox neúspešnosti „múdrych“ a „odvážnych“ sa snaží riešiť odborné školstvo už od svojho počiatku.

Je potrebné prepojiť teóriu s praxou - pre výchovu ľudí schopných uplatniť sa v reálnom živote. Stále však treba zachovať rozvoj osobnosti, kultúrnej a sociálnej sebaúcty a rozvinúť čo najširšie schopnosti jedinca v podmienkach spoločnosti.

Tradičné postupy, kde škola zohráva úlohu zdroja teoretických vedomostí a následný prechod absolventov do reálnej praxe, nevedú k optimálnym výsledkom.

Ako najefektívnejšie pre rozvoj a uplatnenie jedinca v spoločnosti sa javí vytvorenie podmienok pre získavanie praktických skúseností žiakov v reálnych podmienkach už počas školy a celoživotný proces vzdelávania v školách aj po zaradení do praxe.

Pre takýto model je potrebné vytvoriť podmienky, založiť tradíciu a vytvoriť novú tvorivú filozofiu vzťahov medzi žiakmi, učiteľmi, školou, stavovskými organizáciami a profesionálnymi lídrami z praxe. To všetko s cieľom všeobecnej prospešnosti pre všetkých zúčastnených.

Pre naplnenie cieľov sú potrebné: uvedomenie si týchto faktov, aktívna účasť všetkých zúčastnených a prehodnotenie súčasných pohľadov na profil učiteľa a odborníka z praxe. Na stieranie takýchto kontrastov je dôležité zapájanie odborníkov - praktikov do procesu vyučovania na školách vo všetkých možných formách (teoretické vyučovanie, spolupráca pri praktickom vyučovaní, spolupráca na projektoch vypracovaných žiakmi...). Rovnako tradičný profil učiteľa, ktorý sa po celý život pohybuje v školskom prostredí bez osobných skúseností, overenia si teoretických vedomostí v podmienkach praxe, nespĺňa predpoklady optimálneho odovzdávania vedomostí a zručností žiakom pre potreby ich profesijného uplatnenia. Potreba získavania takýchto kompetencií je nesporná, no ťažšie dosiahnuteľná. Na skúsenosti učiteľov pracujúcich aktívne v danom odbore mimo školy sa nie vždy pozerá ako na obohatenie ich kompetencií pri príprave žiakov. Bez takto získaných kompetencií učiteľov škola nie je schopná plniť úlohu celoživotného vzdelávania. Tento problém sa školy snažia riešiť tak, že si na realizáciu vyšších foriem celoživotného vzdelávania pozývajú odborníkov - nepedagógov z praxe, aby si udržali kredit zariadenia schopného reagovať na aktuálne vzdelávanie v danom odbore.

Na neaktuálnosť prípravy žiakov súčasných odborných škôl poukazuje fakt, že firmy musia absolventov odborných škôl ešte pred reálnym zaradením do chodu firmy doškolovať vo vlastných vzdelávacích zariadeniach, či inými formami vzdelávania.

Zmeny foriem prípravy žiakov pre potreby praxe, aktualizácia poznatkov a postojov pedagógov, inovátné formy hodnotenia sú cestou prepojenia školy a jej postavenia pri kreovaní nových odborníkov pre potreby profesijného a sociálneho uplatnenia absolventov. Praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky formou obhajoby vlastného projektu je jednou z možností.

ZOZNAM POUŽITÝCH BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

1. BRUGLER, H.: L'Année hippique 2004/2005, Olympic edition, Eindhoven: BCM, 2005
2. ČERNOTOVÁ, M.: Ako komunikovať so žiakmi (učebný text), MPC Prešov, 2005, ISBN 80-8045-381-0
3. GAVORA, P.: Učiteľ a žiaci v komunikácii, Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava, 2003. ISBN 80-223-1716-0

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1 Článok uverejnený v časopise Jezdectví 8/2010 – 2 strany

Príloha 2 Žiaci školy zúčastnení na Hubertovej jazde za účasti prezidenta SR Ivana Gašparoviča

Príloha 3 Žiačky Lenka Fogltonová a Mária Mináriková s vlastným vystúpením na poriadanom kultúrno-spoločenskom podujatí

Príloha 4 Príklad záverečnej práce

plemeníci

Heraldik, otec olympijských vítězov

MVDr. Viliam Naštický a Heraldik - Velká cena GP CSIO Bratislava. Po druhom rozskakovaní získali 4. miesto.

Heraldik absolvoval začiatok svojej kariéry na dostihovej dráhe, jeho dostihové využitie však ukončilo nevýznamné zranenie šľachy. Tento fakt považujú nemeckí chovatelia športových koní za najväčšie šťastie tohto žrebca.

chov

V chove bolo jeho 14 licentovaných žrebčov a chovatelia zároveň tvrdia, že vsadiť v chove na kobylu po Heraldik je stávkou na istotu. Zaujímavú chovateľskú kariéru v NSR mala aj pravá Heraldikova sestra Herca. Je matkou dvoch famózných licentovaných žrebčov Royaldic a Meraldic.

Ako byť zabudnutým...

Heraldik sa narodil v roku 1982 kobyle Heraldika po otcovi Caramel. Podľa chovateľskej praxe vtedajšieho riaditeľa školy Ing. Jána Humpla v plemenitbe boli používaní žrebci A1/1 licentovaní pre plnokrvný aj teplokrvný chov. K plejádě takýchto úspešných žrebčov v produkcii športových a dostihových koní v Šali patril aj Caramel.

Ako mnoho ďalších koní s podobným osudom na jazdeckom učilišti, aj Heraldik prešiel neskôr do športovej stajne, kde sa mu dostalo poctivej drezúrnej a skokovej prípravy. Svoj talent predviedol na majstrovských súťažiach dorastencov so žiakmi učilišťa. Celý skokový talent tohto koňa však zužitkoval až MVDr. Viliam Naštický. Vrcholom bol čistý T parkur na GP CSIO Bratislava s jedinou chybou v rozskakovaní.

Licentácia Heraldika do chovu však vo vtedajších podmienkach mnohých importov nemeckých koní neprinesla veľký záujem u chovateľov. Pritom aj z malopočetného po-

tomstva v SR sa objavili jeho potomkovia v ťažkom skákaní. Vtedajší riaditeľ šalského učilišťa Ing. Zdeněk Goščík pochopil, že miesto tohto koňa je v chápavejšej chovateľskej komunite a žrebca vymenil za hodnotnú nemeckú kobylu Limaru s výkonnosťou T...

... a ako sa stať nezabudnuteľným

V roku 1995 sa začala nemecká kapitola Heraldikovoho životopisu v stajni známeho chovateľa a obchodníka s koňmi George Clausena. Záujem o žrebca mal, ako o športového koňa, Peter Nagel. Zhodou okolností po nekonečnom hľadaní žrebca pre chov športových koní v stajni Birkhof Alfred Casper našiel Heraldika

Licentácia Heraldika v NSR sprevádzalo nemalo problémov. Malá úroveň dokladovania hodnoty jeho predkov a nedokonalosť v hodnotení športovej kariéry, zapríčinené nerovnakými metódami v oboch krajinách, prinútili Heraldika aj v NSR predviesť svoje kvality na parkúroch 150 cm.

Ohlas chovateľov už v prvom roku bol pozbudivý a cca 100 kobýl bolo pripustených. Každý ďalší rok bolo potomstvo predmetom silnejšieho záujmu a prekročilo hranice NSR. Je mnoho potomkov Heraldika účastniacich sa vrcholného športového diania medzinárodného rangu vo všetkých troch olympijských disciplínach. Zisk olympijskeho zlata dvoch koní po jednom otcovi je brilantnou

Tento veľký a vďaka chovu koní nekonečný príbeh pripomína všetkým, ako nepriazeň osudu môže byť neskôr výhodou. Rovnako všetkým ukazuje, aké dôležité je dať šancu a vytrvať vo svojom presvedčení.

v jeden večer v boxe na konci stajne. Okamžite vedel, že našiel toho správneho finišera pre svoj chov. Nepotreboval poznať pôvod, nepotreboval vedieť jeho kariéru, ani vek – jednoducho vedel, že je to on. Na večer, keď sa vrátil Alfred Casper domov, spomína jeho syn Jürgen Casper: „Bol úplne euforický a jediné, čo povedal, bolo, že ho našiel.“

ukážkou správnosti cesty, ktorú nemeckí chovatelia Heraldikom zvolili. Andreas Dibowski a Ingrid Klimke sú vďační anglickému plnokrvníkovi Heraldik za ich kone Butts Abraxas a Butts Leon. Ditrich Nahr vyzval týchto jazdcov: „Informujte o svojej skúsenosti s koňmi po Heraldikovi!“ Titul „Otec olympijských víťazov“ získal Heraldik tri roky po svojej smrti.

Uhynul náhle, pravdepodobne na zlyhanie srdca v roku 2005.

Bez A1/1 to proste nejde

Tento veľký a vďaka chovu koní nekonečný príbeh pripomína všetkým, ako nepriazeň osudu môže byť neskôr výhodou. Rovnako všetkým ukazuje, aké dôležité je dať šancu a vytrvať vo svojom presvedčení. Poučením je aj nutnosť veľkorysosti a nezastupiteľnosť charizmy.

Heraldik nebol jediným úspešným plnokrvníkom, ktorý musel svoje kvality v chove ukázať za hranicami svojej domoviny. Z mnohých iných za zmienku stojí motešický Betel, predaný ako hobby kôň za 30 000 Kčs dievčatku na východ republiky. Nedostihnuteľný kôň na 140cm parkuroch ukázal svoje chovateľské kvality práve v NSR.

Dnes je znova po desiatročiach experimentov, týkajúcich sa znižovania podielu plnokrvníka v teplotných chovoch všetkým jasné, že bez krvi A1/1 to proste nejde. Opäť je plejáda plnokrvníkov licitovaná pre plnokrvný aj „polokrvný“ chov a končí sa éra izolácie, zapríčinená ziskuchtivosťou obchodných skupín a pečiatkovaním aparatčikov. Na 100dňových testoch sa objavujú plnokrvníci bez dostihovej kariéry a naplňajú časť chovateľského cieľa tohto plemena: „...vysoké výkonnosti v rýchlosti a vytrvalosti pre najvyššie výkonnostné požiadavky v dostihoch a športe“. V Poľsku narodený plnokrvník Cyrkon po Enjoy Plan patrí v súčasnosti k najväčším nádejám tohto chovateľského postupu v Nemecku. ■

Ing. Zdeno Malík

Foto archiv Gestüt Birkhof (2),

Tomáš Holcbecher (1),

archiv MVDr. Viliama Naštického (1)

Slávny potomok

Abraxxas – zlatý olympionik military hannoverského chovu po Heraldik z Kira-Annabell z roku 2008, majster NSR z roku 2009 s jazdkyňou Ingrid Klimke.

Slávni príbuzní

Royaldik – plemenný žrebec pôsobiaci v Birkhofe (Royal Diamond x Herca – pravá sestra Heraldika).

Meraldik – plemenný žrebec kombinujúci trakenký pôvod, kvalitu pohybu a jazditeľnosť (Münchhausen x Herca – pravá sestra Heraldika).

Memoriál Heraldika v Šali

V rodisku legendárneho Heraldika v Strednej odbornej škole v Šali si pripomenuli v dňoch 15. a 16. mája pamiatku tohto veľkána už druhým ročníkom pretekov vo všestrannej spôsobilosti pod názvom „Memoriál Heraldika“. Nultý ročník tohto podujatia pred tromi rokmi otvorili žiaci a pedagógovia ako tému praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky. Životný príbeh tohto žrebca a príbeh ľudí, ktorí vytvorili podmienky pre naplnenie takéhoto príbehu, sú inšpiráciou nie len pre žiakov školy v Šali, ale aj pre mnohých ďalších chovateľov a jazdcov po celom svete.

Vítanom hlavnej súťaže sa stal maďarský reprezentant János Kelemen na koni Ond. Všetci osemnásť pretekári dostali voľnú vstupenku na dostihy venovanú Závodiskom Bratislava a odniesli si pamätnú plaketu Memoriálu Heraldika Šala 2010 z dielne so-

Podujatie navštívil minister pôdohospodárstva SR Ing. Vladimír Chovan s manželkou a venoval pohár najúspešnejšej jazdeckej dvojici s koňom slovenského chovu (Dorota Kotrádyová s Kalifom, TJ Elán Čierna Voda). Foto archiv autora

chára Ladislava Prítele. Je viac než symbolické, že Ladislav Prítel bol autorom pamätnej plakety prvého slovenského derby a táto trofej zdobí zbierku sira Lestera Piggotta – víťaza prvého slovenského derby s koňom Zimzalabim. Okrem rozhodcovského zboru dekorovaným zablahoželala súčasná riaditeľka školy Ing. Magdaléna Birštejnová a ďalší čestný hosť podujatia Frídrih Pisara, zakladajúci predseda spolku chovateľov koní Slovenska. Tento spolok mal svoje prvé sídlo práve v Šali.

Aj napriek nepriazni počasia sa podarilo organizátorom vytvoriť korektné podmienky pre pretekárov a kone a v širokej verejnosti vzbudiť záujem o poznanie úspešnej minulosti chovu a športových úspechov koní domáceho chovu. Poznanie vlastnej histórie je prvým predpokladom úspešných rozhodnutí do budúcnosti.

Príloha 2

Príloha 3

Príloha 4

STREDNÉ ODBORNÉ UČILIŠTE POĽNOHOSPODÁRSKÉ ŠALA

REALIZAČNÝ PROJEKT VEREJNÝCH JAZDECKÝCH PRETEKOV

Meno a priezvisko: Katarína Škablová

Meno konzultanta: Ing. Zdeno Malík

Trieda: 4.E

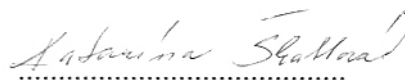
Školský rok: 2007/2008

Miesto a rok odovzdania práce: V Šali, 2008

Čestné prehlásenie

Prehlasujem, že prácu „Realizačný projekt verejných jazdeckých pretekov“ som vypracovala samostatne s použitím uvedenej literatúry.

5. 3. 2008

Katarína Škablová

Podakovanie

Vyslovujem úprimné podakovanie Ing. Zdenovi Malíkovi za odbornú a konzultačnú pomoc a cenné rady , ktoré mi pri spracovaní tejto práce poskytol.

at the heart of horse sport

Fédération Equestre Internationale

Avenue Mon Repos 24

1005 Lausanne

Switzerland

t +41 21 310 47 47

f +41 21 310 47 60

e info@horsesport.org

www.horsesport.org

Ing. Andrej GLATZ, President

Ing. Igor FEKAR, Secretary General

SLOVAK EQUESTRIAN FEDERATION

Junacka 6

83280 BRATISLAVA

SLOVAKIA

Dr. Magal (Organiser) motesice@furioso.sk

Lausanne, 22nd June 2007

Re. CCI * event (Eventing)

Dear Sirs,

I wish to express my congratulations and pleasure on the occasion of the first ever international CCI * event (Eventing) in Slovakia.

Development in your region is vitally important to the sport of Eventing within the FEI and I am grateful to you and to your Federation for organising this event and welcoming international riders to participate.

I understand that the event was highly successful and provided not only top sporting action but also the opportunity for many in your region to develop their technical knowledge and organisational skills.

May I take this opportunity to thank you sincerely for your efforts in this area and to offer my support for your future endeavours.

Yours faithfully,

HRH Princess Haya Bint Al Hussein
FEI President

Cc Catrin Norinder, FEI Director for Eventing and Olympics

President

HRH Princess Haya Bint Al Hussein

Obsah

Úvod	2
Problematika a prehľad literatúry	
1. Dejinný vývoj športového využitia koní	3-6
2. Medzinárodné a národné organizácie všestranného jazdenia	7 -8
3. Pravidlá oficiálnych všestranných súťaží	9-10
3.1 Drezúra	10-12
3.2 Cross-country	12-14
3.3 Parkúr	15-17
4. Technické podmienky súťaže	17
5. Výhry, dotácie a tituly	18
5.1 výhry-ceny	18
5.2 dotácie	19
5.3 tituly	19
6. požiadavky na činovníkov a účastníkov	20
6.1 požiadavky na činovníkov	21-22
6.2 požiadavky na účastníkov	22-23
7. ciele, chovateľské ciele, regionálny a medzinárodný význam	24
8. ekonomické zabezpečenie podujatia a modelový projekt	25-27
Ciele práce	28
Záver	28
Zoznam použitej literatúry	28
Prílohy	

ÚVOD

„Hod' srdce za prekážku a kôň skočí za ním“ hlboko vystihuje symbiózu medzi človekom a koňom.

Jazda na koni je nepochybne znamenitý šport. Cibří telo i ducha. Jazdec musí rýchlo rozhodovať, bystro reagovať na nečakané situácie, s koňom musí zohrať tak a by počas jazdy vytvárali maximálne harmonicky celok.

Jeho skrotenie, ovládnutie, jazdecké, hospodárske i inšpiračné využitie malo v skutku dejinný význam. Bez koni by náš svet vyzeral inak, kôň je jednou časťou mozaiky, z ktorej sa skladajú svetové dejiny.

Jazdectvo je ušľachtilý šport, vychováva k statočnosti, láske ku koňom, ku krajine, k prírode.

Všestrannosť patrí medzi najobťažnejšie jazdecké športy spomedzi všetkých.

Podobne ako mnohé z nášho dedičstva aj všestranná spôsobilosť ma pôvod vo vojenských súťažiach. O náročnosti majstrovského militari svedčí možnosť štartovať majstrovi národného militari vo Veľkej pardubickej s.ch. Toto platilo do roku 1989. Okrem československých jazdcov túto možnosť využívali aj jazdci iných národov. Môj realizačný projekt vás oboznámi týmto športom jeho pravidlami, priebehom a špecifickosťou . Pred začiatkom súťaži si súťažiaci pešo prejdú trať, čo je veľmi dôležitá súčasť súťaže.

Tento šport sa skladá z troch disciplín a to drezúra, cross-country a parkúr. Každý deň sa koná iba jedna súťaž, ale jazdec musí všetky tri disciplíny vykonať na tom istom koni.

Najväčšia súťaž v Slovenskej Republike sa uskutočňuje CCI Motešice ,

národná súťaž : Memoriál Žigmunda Bordemisu Tatranská lomnica,

a vo Francúzku Mondial du Lion majstrovstvá sveta v militari.

Patrí medzi olympijské disciplíny.

Dejinný vývoj športového využitia koní

Päťdesiat miliónov rokov trvalo prírode, kým stvorila dnešného koňa, kým zosyntetizovala jeho tvary a vlastnosti do jedného harmonického celku, ktorý v nás vzbudzuje pocit krásy.

Až na konci tohto nezmerného a ľudskými zmyslami nepredstaviteľného času je tých pamätných šesť tisícročí, ktorých človek a kôň išli spoločnou cestou.

Nijaké iné zviera neznamenalolo toľko pre hospodársky a kultúrny rozvoj ľudstva toľko , ako kôň. Jeho skrotenie, ovládnutie, jazdecké, hospodárske i inšpiračné využitie malo v skutku dejinný význam. Ako najstaršie údaje o jazde na koni sú správy od Sumerov, Asýrčanov, Peržanov, Grékov, Arabov, Hunov a Mongolov. Vojenská jazda sa v Grécku objavila okolo roku 700 pred n. l. jazdectvo ako také postupne sa rozšírilo skoro do celej Európy. V Grécku už v roku 1500 pred n. l. používali kone do záprahu. Ďalšie údaje svedčia o tom, že sa jazda na koni rozšírila v mnohých európskych krajinách. V Grécku boli známe kónské dostihy v r.676 pred n.l. jazda na koni bola tiež zaradená do programu olympijských hier, i keď nie je presne známe, o ktorý druh jazdy na koni tu išlo. V starých údajoch chýbajú záznamy o vykonávaní jednotlivých úkonov jazdy na koni. Až posledné dve-tri storočia sa môžu pochváliť bližšími údajmi o jazde na koni. Skúsenosti z jazdeckého umenia sa väčšinou odovzdávali ústne z pokolenia na pokolenie, od jazdca k jazdcovi.

Keď sa koncom stredoveku zveľaďoval chov koní po celej Európe vznikali jazdecké školy. Šľachtici, budúci vojvodcovia, diplomati, kuriéri a príslušníci panovníckych rodín sa učili jazdeckému umeniu. Spomedzi mnohých jazdeckých škôl pretrvala slávna Španielska jazdecká škola vo Viedni, ktorá má za sebou vyše štyristo rokov existencie. V súčasnosti je vzácnym stredovekým reliktom. Skokové jazdenie, ako poznáme v súčasnosti, nemá dlhú históriu. Vzniklo v roku 1890 vo francúzskej jazdeckej škole Saumur, kde cvičili kone pre armádu. Výcvik sa robil na nízkych prútených prekážkach. Pri jednej viac- menej situácii postavili cvičitelia niekoľko prekážok za sebou. Keď už dlhá strana cvičiska nestačila, postavili ich na krátku stranu, neskôr uhlopriečne. Tak vznikol prvý parkúr.

Prvé moderné jazdecké preteky sa konali roku 1860 v Saumure, odkiaľ sa dostali do Paríža. Prvé preteky v skoku na koni boli roku 1868 v írskom Dubline a prvé preteky jazdecké roku 1873 v krytej jazdiarni v Bratislave. Prelom storočí priniesol prvé verejné preteky v Paríži roku 1901. Z mesta Seine sa rýchlo rozšírili do celého sveta. Vcelku ľahké

bodovanie zhodenie prekážky alebo odopretie skoku, možnosť stávkovať i dramatickosť súťaží sa zaľúbil širokému obecnstvu. Do novodobých olympijských hier sa jazdecké disciplíny začlenili roku 1912 v Stokholme, tradície jazdeckého športu na území dnešného vytvorením podmienok pre nominačné preteky.

Československa siahajú hlboko do minulosti, za ich začiatok môžeme považovať stredoveké rytierske hry a turnaje. Podobne ako mnohé z nášho dedičstva aj všestranná spôsobilosť ma pôvod vo vojenských súťažiach ktorých účelom bolo preveriť vytrvalosť, poslušnosť koňa, ako aj schopnosti jazdca. Vo Francúzku sa military nazýva concours complet kompletná skúška a práve Francúzsko poriadalo v Paríži v roku 1902 CHAMPIONAT DU CHEVAL D'ARMES. Táto súťaž obsahovala tri disciplíny.

V prvý deň sa absolvuje drezúra, na druhý terénna jazda s dvoma klusovými úsekmi, jedného rýchlostného steeplechase a cross-country. Rýchlostný úsek a cross-country majú mnoho terénnych prekážok. V olympijskom stupni je tridsať a viac prekážok a celková dĺžka krajinej jazdy býva 36 kilometrov. Až na tretí deň, po odbornej veterinárnej prehliadke, čaká jazdca s unaveným koňom parkúrové skákanie. V roku 1949 boli zaradené preteky na pozemku vojvodu Beafortu v Gloucestershire tzv. Bandbinton Horse Trials, ktoré významne podporil rozvoj military ako športu. Najvýraznejšie úspechy v súťažiach všestrannej spôsobilosti dosahujú jazdci Nového Zélandu a Veľkej Británie. V medzinárodnom kalendári súťaží všestrannej spôsobilosti významné miesto zaujíma Bandbinton v Anglicku, ktorého trať terénnej jazdy je považovaná za jednu z najnáročnejších. Pre military su vhodné plemená A1/1, A1/2 a Angloarab.

A1/1 je jednostranne šľachtené plemeno so skúškami výkonnosti n dostihovej dráhe. K jeho základným vlastnostiam patrí rýchlosť a vytrvalosť v rýchlosti spojená s konštitučnou tvrdosťou. Tieto vlastnosti veľmi úzko súvisia s dobrou mechanikou pohybu hlavne v cvale a charakterom prejavujúcim sa schopnosťou spolupracovať s človekom. Dobrá mechanika pohybu v cvale týmto koňom dáva predpoklady pre skokové schopnosti. Tieto schopnosti potvrdujú početné dostihové podujatia spoločne nazývané prekážkovými. Sú to dostihy cez prútené prekážky, steaplechase a klasická crosscountry. Vrcholné podujatia prekážkových dostihov sú v Anglicku Veľká Liverpoolska a na kontinente Veľká Pardubická a Grand Premio Merano. Príbuznosť týchto dostihov s klasickou terénnou skúškou v military je nesporná. K účasti anglických plnokrvníkov v parkurových súťažiach by sa dala napísať kniha s niekoľkotisíc stranami. K nezabudnuteľným plnokrvníkom najvyšších súťaží určite patria Amor a Dan Jiřího Pecháčka, Heraldik Viliama Naštického, Napoleón Róberta Fekára. O schopnostiach týchto koní plemena A1/1 v parkúrových súťažiach nie je pochyb. Toto

jednoznačne potvrdzuje že jednostranne cielená selekcia v plemene umožňuje aj iné využitie. Pokiaľ hovoríme o vhodnom koňovi pre military „musíme spomenúť názor mnohoročného reprezentanta vo všetkých olympijských jazdeckých disciplínach, trénera a autora odbornej jazdeckej literatúry Jozef Dobeša: „Veľký anglický plnokrvník je v súťaži vždy vo výhode oproti ostatným koňom“ Toto poznanie má veľkú hodnotu.

A1/2 je kôň s podielom 51% A1/1 a viac. Toto plemeno koní okrem uplatnenia na dostihovej dráhe nachádza uplatnenie aj v iných odvetviach jazdeckého športu. Anglický polokrvníci okrem jednostranného šľachtenia na rýchlosť sú selektovaní na dobrú mechaniku pohybu vo všetkých chodoch, korektný exteriér pri zachovaní silnej konštitučnej tvrdosti typickej pre plnokrvníky. Podiel krvi je veľmi rozdielny, čo vytvára veľkú variabilitu plemena. A1/2 je najčastejšie používaným koňom pre military vďaka populačnej dostupnosti, dobrej mechanike a korektnému exteriéru.

Angloarab ťaží pri svojej úspešnosti v športovom využití včete v military svojimi špecifickými vlastnosťami. Zauhlovanie končatín spolu s dĺžkou krátkych kostí robí z tohto koňa veľmi tvrdého koňa málo trpiaceho opotrebovania pohybovým aparátom. Spravidla sú to kone ľúbivého exteriéru, dobre znášajú prácu, horšie sa prepracúvajú a sú menej „akrobaticky nadané“ ako ostanné prešľachtené kone. V špecifických podmienkach hlavne nižších súťaží sú správnu voľbou aj pre menej skúsených jazdcov.

O náročnosti majstrovského military svedčí možnosť štartovať majstrovi národného military vo Veľkej pardubickej s.ch. Toto platilo do roku 1989. V histórii slovenského jazdectva najvýraznejší úspech v tejto disciplíne dosiahol m.š. František Hružik s koňom OMEN, ktorý sa v roku 1960 zúčastnil olympijských hier v Ríme. V súťažiach všestrannej spôsobilosti – military – súťažil s koňmi Przedswit X, Silná, Renáta, Furioso XIV a Omen. Z 20 štartov – z toho 15 doma, bol 3 krát Majstrom ČSR v rokoch 1959 – 1960 a 1968 a v piatich štartoch získal II. a III. miesto. Z mnohých koní sa mu vryla do pamäti kobyľa Silná. Po dostihovej kariére bola kobyľa preradená do military prípravy. S ňou získal aj prvý majstrovský titul v roku 1959. Bolo to XI. ročník majstrovstiev ČSSR v military, v Pardubicách.

Na Majstrovstvách sveta vo Švajčiarsku sa umiestnil na 14. mieste. Vynikajúce športové výsledky ho posunuli k vysnívanej méte každého športovca na svete, k účasti na Olympiáde. Bolo však potrebné potvrdiť nomináciu, a tak sa 14. -17.7. 1960 zúčastnil nominačných pretekov v Albertovci. Jeho favoritkou bola anglická plnokrvná kobyľa Silná. Tá sa však v Albertovci zranila a na Olympiádu 1960 v Ríme bol nominovaný s náhradníkom - koňom OMEN, ktorý mu vyniesol druhý majstrovský titul v military. V Ríme mu však šťastie neprialo. Na druhý deň Olympiády v „Cross Country“, po páde na 28. kilometri, sa

Omen zranil a z ďalšej súťaže bol vyradený. Okrem československých jazdcov túto možnosť využívali aj jazdci iných národov. Jazdci O. Bureš, V. Procházka, J. Dobeš sa zúčastnili OH Berlín 1936. Dokončili súťaž družstiev a skončili na 4. mieste zo 14 zúčastnených národov. Najväčšia súťaž v SR sa uskutočňuje CCI Motešice, národná súťaž: Memoriál Žigmunda Bordemisu Tatranská Lomnica.

Mondial du Lion majstrovstvá sveta v military mladých koní sa uskutočnili so slovenskou účasťou Patrik Eibner na 6-ročnej kobyle Furioso XXII-6 Gomba 34miesto z 54 štartujúcich – chovateľská súťaž. Súťaž všestrannej spôsobilosti sa pomaly, ale isto rozbieha s veľkými úspechmi vďaka SJF a FEI.

2. Medzinárodné a národné organizácie military

Sú to organizácie, ktoré riadia celý priebeh súťaže, jeho pravidlá a organizáciu. Sú to:

2.1 SLOVENSKÁ JAZDECKÁ FEDERÁCIA

2.2 FEI

2.1 SLOVENSKÁ JAZDECKÁ FEDERÁCIA

Súťaže v jazdeckom športe na území Slovenska riadi Slovenska jazdecká federácia . Od roku 1998 jej riaditeľom je Ing. Andrej Glatz, od roku 1993 SJF združoval najskôr len olympijské disciplíny. Všetky disciplíny riadia domácimi i medzinárodnými pravidlami FEI . Členom FEI sa Československo stalo 1930. SJF zastupuje SR v FEI a ostatných medzinárodných organizáciách

SJF zastupuje jazdecký šport voči štátnym orgánom Ministerstvo pôdohospodárstva SR ,Ministerstvo školstva SR, Slovenský olympijský výbor, Slovenský paraolympijský výbor...

SJF vytvára centrálnu evidenciu jazdcov a športových koní

SJF vydáva národné odborné oprávnenia rozhodcom, jazdcom, staviteľom,...

SJF poskytuje oprávneným subjektom informácie o športovo jazdeckom a personálnom dianí vo svojej pôsobnosti

SJF jednotlivé odvetvia riadi prostredníctvom komisií.

Komisia military je od založenia SJF

Komisia sa stará o koordináciu termínov jednotlivých pretekov počas roka.

Komisia určuje miesto, dátum konania a obtiažnosť majstrovských súťaží pre jednotlivé kategórie jazdeckých dvojíc.

Komisia organizuje vytvorenie národnej reprezentačnej ekypí pre jednotlivé medzinárodné podujatia

Komisia vytvára podmienky pre regionálnu spoluprácu.

Komisia školí, hodnotí a deleguje resp. potvrdzuje rozhodcov, staviteľov tratí a technického delegáta.

Komisia sa stará o rozvoj poriadáním seminárov s lektormi úspešne pôsobiacimi v military na medzinárodnej úrovni

2.2 FEI

Koordinuje medzinárodný kalendár medzinárodných pretekov v military, deleguje rozhodcov, staviteľov na medzinárodné preteky, hodnotí úroveň pretekov a prideluje hviezdičky, vedie svetový rebríček jazdcov a koní, organizuje kontinentálne majstrovské súťaže (majstrovstvá Európy, majstrovstvá Ameriky, Austrália a Oceánia... (organizuje majstrovstvá sveta, spolupracuje pri poriadaní OH delegovaním rozhodcov a vytvorením podmienok pre nominačné preteky)

Vydáva medzinárodné pravidlá.

3.

PRAVIDLÁ OFICIALNYCH VŠESTRANNÝ PRETEKOV

Všestrannosť predstavuje najkompletnejšiu kombináciu pretekov, náročnú na nemalé skúsenosti pretekára vo všetkých oblastiach jazdenia s dokonalým poznaním schopnosti svojho koňa, a náročnú na stupeň všestrannej spôsobilosti koňa, vychádzajúcej z inteligencie a racionálneho myslenia tréningu.

Sú to trojdňové preteky, skladajú sa z troch odlišných skúšok, ktoré sa uskutočnia oddelene-každá v iný deň a jazdec ich absolvuje s tým istým koňom, sú to:

1.1 Drezúra

1.2 Cross-country

1.3 Parkúr

TYPY A ÚROVNE PRETEKOV VŠESTRANNOSTI

1. Medzinárodné preteky všestrannosti sú označované podľa ich typu a úrovne, napr. CCI** sú medzinárodné preteky všestrannosti na úrovni dvoch hviezd.
2. Typy vyjadrujú mieru zahraničnej účasti na trojdňových pretekoch všestrannosti. Sú to nasledujúce štyri typy:
 - 2.1. Národné trojdňové preteky (CCN) – obyčajne určené pre domácich súťažiacich. CCN sa môžu zúčastniť maximálne 6 súťažiaci nemajúci občianstvo usporiadateľskej krajiny maximálne dvoch zahraničných krajín.
 - 2.2. Medzinárodné trojdňové preteky (CCI) – sú určené pre domácich súťažiacich a pre nelimitujúci počet súťažiacich zo zahraničných krajín.
 - 2.3. Oficiálne medzinárodné trojdňové preteky – Medzinárodné trojdňové preteky družstiev (CCIO) – sú určené pre nelimitujúci počet súťažiacich národností, s oficiálnym súťažením družstiev.
 - 2.4. Majstrovstvá (CH) – určené pre oficiálne súťaže družstiev (v prípade výnimočného súhlasu generálneho sekretariátu a predsedu komisie pre všestrannosť) sú určené pre súťažiacich z nelimitujúceho počtu národností, ale môžu byť prispôbené kontinentálnej alebo regionálnej oblasti.
3. Preteky určené pre seniorov sú označované písmenom „S“ ako napr. CCIS***. Preteky určené pre mladých jazdcov sú označované písmenom „Y“, napr. CCIOY**. Preteky určené pre juniorov sú označované pridaním písmena „J“, napr. CCIJ*.

4. Úrovne trojdňových pretekov sú označované hviezdami, v rozmedzí od jednej hviezdy po štyri hviezdy. Preteky na úrovni štyroch hviezd vyžadujú najvyšší stupeň trénovanosti a skúsenosti koňa i jazdca. Úroveň jednodňových pretekov sa pohybuje v rozmedzí od jednej hviezdy po úroveň troch hviezd.
5. CCI môžu byť uskutočnené na každej úrovni. CCIO môžu byť uskutočnené na úrovni jednej, dvoch alebo troch hviezd. Miesto, termín a úroveň CCIO musia byť odsúhlasené generálnym sekretariátom a predsedom komisie pre všestrannosť. Každá NF môže organizovať CCIO iba jedenkrát v kalendárnom roku. Úrovne pre súťaže Hier, Majstrovstiev a Pohárov vid'. Článok VI. Úroveň CCN si NF určujú sami.
6. Usporiadatelia jednodňových národných pretekov môžu požiadať FEI cez ich NF o zaradenie týchto pretekov ako Medzinárodných jednodňových pretekov (CIC). Tie však potom budú podliehať povinnosti poplatku za zápis do kalendára FEI, organizačného poplatku a (v skupine I a II) odvedenia MCP poplatku (poplatok pre Program lekárskeho prehliadok).
7. Všetky jednodňové národné preteky, kde počet zahraničných súťažiacich, t.j. iných súťažiacich ako súťažiacich s občianstvom usporiadateľskej krajiny presahuje 6 a kde suma finančných cien, vecných cien alebo iných cien pre súťažiacich presahuje 7 000,- CHF v hociktorej súťaži, musia byť zaradené ako Medzinárodných jednodňové preteky. Finančné ceny nesmú presiahnuť 12 000,- CHF pre víťaza a ceny musia byť rozdelené podľa všeobecných pravidiel.
8. Navrhovaný termín pre CIC sa nesmie prekrývať s CCI, CCIO, Hrami alebo Majstrovstvami.

3.1 DREZÚRA

3.1.2 CIEĽ A VŠEOBECNÝ POPIS

Cieľom drezúry je harmonicky vývoj psychiky a inteligencie koňa. Ak výsledok tohto vývoja je rozvážny, poddajný, uvoľnený a prispôsobivý kôň, ale zároveň sebaistý, pozorný a živý, teda schopný dosiahnuť perfektný súlad s jeho jazdcom.

Tieto kvality sa prejavajú:

-uvoľneným a pravidelnými krokmi

-harmóniou a ľahkosťou pohybu

-ľahkosťou predných končatín a zapojenie zadných končatín vychádzajúcich živými impulzmi

-prijímaním uzdenia s jemnosťou bez napätia a odporu

Náročnosť drezúrnej úlohy je definovaná stupňom pretekov a odpovedá kvalite pripravenosti súťažiacich a ich koní. Pre hry, majstrovstva a finále poháru určí drezúrnu úlohu FEI. Na majstrovských súťažiach je povinne jazdenie drezúrnej úlohy spamäti.

3.1.3 PRAVIDLÁ OVLÁDANIA DREZÚRNEJ ÚLOHY

1. Všetky drezúrne úlohy jazdené na medzinárodných pretekoch sa musia jazdiť spamäti a jednotlivé cviky musia byť jazdené presne postupne podľa drezúrnej úlohy.
2. Súťažiaci, ktorý nepríde do drezúrneho obdĺžnika do 45 sekúnd po zavolaní k štartu bude podľa uváženia rozhodcovského zboru vylúčený. To isté sa stane súťažiacemu, ktorý vstúpi do obdĺžnika skôr než bol zavolaný k štartu.
3. Úloha začína vstupom do obdĺžnika cez písmeno A a končí po pozdrave na konci úlohy. Všetky incidenty pred začatím úlohy a po jej ukončení nemajú vplyv na hodnotenie súťažiaceho. Súťažiaci musí opustiť obdĺžnik predpísaným spôsobom ako je uvedené v drezúrnej úlohe.
4. Súťažiaci musia pri pozdrave držať oŕaže v jednej ruke.
5. Ak sa musí uskutočniť nejaký pohyb v blízkosti obdĺžnika, môže byť vykonaný len vtedy ak sa súťažiaci nachádza v inej časti obdĺžnika.
6. V prípade výrazného krívania, hlavný rozhodca po konzultácii s ďalšími dvoma rozhodcami, informuje súťažiaceho o jeho vylúčení. Proti tomuto rozhodnutiu nie je možné odvolanie.
7. V prípade opustenia priestoru drezúrneho obdĺžnika súťažnej dvojice so všetkými štyrmi nohami v čase medzi vstupom a výstupom súťažiaceho v písmene A, je tento súťažiaci vylúčený.
8. Každý vzdor koňa, ktorý zabráni pokračovaniu drezúrnej úlohy na čas dlhší ako 20 sekúnd bude viesť k vylúčeniu dvojice.

9. Ak súťažiaci urobí chybu v úlohe (zle sa otočí, vynechá pohyb a pod.) hlavný rozhodca ho varuje zazvonením zvoncom. Ak je to nevyhnutné hlavný rozhodca mu ukáže, od ktorého bodu musí ísť drezúrnu úlohu znovu až po bod, ktorým je chyba opravená a potom ho nechá pokračovať samostatne. Avšak v prípade ak súťažiaci urobí „chybu v úlohe“ najvyšší rozhodca nemusí použiť zvonec pre nezdržiavanie priebehu závodov (napríklad ak súťažiaci zmení smer vo V a nie v K).
10. Keď súťažiaci urobí „chybu v úlohe“ (klusá v ľahkom kluse namiesto v pracovnom kluse, pri pozdrave nedrží oŕaže v jednej ruke a pod.) musí byť penalizovaný ako „chyba v úlohe“
11. V princípe, súťažiaci nesmie zopakovať žiadnu časť drezúrnej úlohy iba ak hlavný rozhodca rozhodne o chybe v úlohe a zazvoní zvoncom. Ak však jazdec začne vykonávať pohyb a naznačí vykonanie toho istého pohybu znovu, musia rozhodcovia posúdiť i tento náznak pohybu ako chybu v úlohe.
12. Pokiaľ všetci traja rozhodcovia nesúhlasia s rozhodnutím o chybe, súťažiaci obdrží výhodu podozrenia.
13. Akýkoľvek vonkajší zásah hlas, gesto a pod. sa považuje za cudziu pomoc. Podľa uváženia rozhodcovského zboru každý súťažiaci, ktorému je poskytnutá cudzia pomoc bude vylúčený.

3.2.1 CROSS – COUNTRY

3.2.2 CIEĽ A VŠEOBECNÝ POPIS

1. Táto časť pretekov má za cieľ preveriť rýchlosť, odvahu a skokové schopnosti skutočného koňa všestrannosti ak je zodpovedne trénovaný a privedený na vrchol svojej kondície. Zároveň preveruje vodiace schopnosti jazdca a jeho zručné zaobchádzanie s koňom.
2. Trojdňové preteky všestrannosti pozostávajú zo štyroch samostatných fáz, ktoré po sebe nasledujú bez prerušenia okrem jednominútovej prestávky medzi fázou A a B, nulová, päť alebo desaťminútová povinná prestávka na fáze C medzi prvým a tretím kilometrom (čl. 529.4.) a desaťminútová povinná prestávka medzi fázou C a D (čl. 530 – Vysvetlenie nezávislosti jednotlivých fáz). Každý súťažiaci absolvuje celú cross-country časť samostatne.
3. Štyri fázy sú:
 - Fáza A: Prvá klusovka, absolvovaná v kluse alebo pomalom cvale
 - Fáza B: Steeplechase s prútenými skokmi absolvovaná v cvale
 - Fáza C: Druhá klusovka absolvované v kroku alebo kluse
 - Fáza D: Cross-country s prekážkami absolvovaná v cvale

4. O zaradení a dĺžke prestávky vo fázy C (0, 5 alebo 10 minút) rozhodne rozhodcovský zbor po konzultáciách s technickým a veterinárnym delegátom pred začiatkom závodov, berúc pritom v úvahu povrch terénu, poveternostné podmienky a pravidlá FEI. Následne za akceptovateľných okolností sa vykonajú úpravy.

3.2.3 PRAVIDLÁ RIADENIA CROSS-COUNTRY

1. *Štartovanie*

Súťažiaci na štarte fázy A, fázy B a fázy D musia byť pod kontrolou štartéra a nesmú inak štartovať než sú o tom inštruovaný štartérom a to pod hrozbou vylúčenia podľa uváženia rozhodcovského zboru. Kôň nemusí stáť pri štartovaní absolútne nehybne, ale nie je dovolený letmí štart. Každý súťažiaci by mal byť upozornený na jeho štartovný čas, ale je povinnosťou súťažiaceho sledovať vlastný čas štartu.

1. Pre uľahčenie úlohy štartéra sa vybuduje ohrada – štartovací box o rozmeroch približne 5 x 5 m pre štart do fázy B a fázy D s jednou stranou otvorenou pre odštartovanie súťažiaceho a jedným alebo dvoma postrannými otvormi pre vstup koňa do štartovacieho boxu. Každý súťažiaci musí štartovať z vnútra štartovacieho boxu a je na jeho slobodnom rozhodnutí, či sa v priestore boxu bude pohybovať, alebo nie. Ošetrovateľ môže koňa do štartovacieho boxu priviesť a držať ho až kým neodštartuje. Od tejto chvíle je súťažiaci na trati a žiadna ďalšia pomoc nie je dovolená.

2. Ak súťažiaci odštartuje do fázy B a D skôr, jeho čas sa zaznamenáva od momentu kedy prebehol štartovacou líniou.

3. Neskorý príchod k štartu

4. Ak sa súťažiaci oneskorí k štartu fázy A alebo fázy C, jeho štartovací čas pre fázu B a/ alebo fázu D bude podľa toho posunutý.

5. Ak pre nejaký iný dôvod súťažiaci nie je schopný štartovať načas do fázy A, B a / alebo D, môže mu byť štartérom dovolené štartovať v inom čase, keď je pripravený pod nasledujúcimi podmienkami:

- oneskorenému súťažiacemu nebude dovolené štartovať ak tým môže skrížiť cestu predchádzajúcemu, alebo nasledujúcemu súťažiacemu
- štartovací čas súťažiaceho sa zaznamenáva ako keby štartoval v stanovený čas

3.2.4 PREKÁŽKY

1. Definícia

Za prekážku je považovaný len skok, ktorý je označený červenou a bielou zástavkou, alebo zástavkami a ktorý je očíslovaný. všetky výrazné skoky, ktoré môže priemerný kôň prekonať musia byť definované ako prekážka s príslušným označením a očíslovaním.

2. Prekážky s voľbou dráhy

2.1. prekážky pozostávajúce z niekoľkých skokov

Ak sú dva alebo viacero skokov umiestnených blízko pri seba a sú navrhnuté ako jeden neodlučiteľná prekážka, musia byť tieto jednotlivé skoky označené rozdielnymi písmenami (A, B, C atď.) a musia byť prekonané v správnom poradí.

Ak dva alebo viacero skokov je situovaných tak blízko seba, že po odmietnutí poslušnosti, vybočení, alebo páde by bolo pre súťažiaceho bezdôvodne obtiažne pokúsiť sa o znovu prekonanie druhého, alebo následného skoku bez prekonania jedného alebo viacerých predchádzajúcich skokov, musia byť tieto skoky navrhnuté ako jedna prekážka očíslovaná s príslušnými písmenami (Diagram príloha 3).

2.2. prekážky s viacerými možnosťami a alternatívami

Ak prekážka môže byť skočená ako jeden skok, ale má zároveň možnosti skočenia dvoch, alebo viacerých skokov, každá z týchto možností musí byť označená písmenom ako skok.

2.3. Alternatívne prekážky, alebo skoky môžu byť označené zástavkami oddelene a musia byť označené tými istými číslami/písmenami ako na priamej trati, v tomto prípade obidve dvojice zástavok musia byť označené čiernou čiarou. Takto označené alternatívy „čiernymi zástavkami“ sú skákateľné oddelene, to znamená, že len jedna prekážka alebo skok musí byť skočený. Súťažiaci má dovolené bez penalizácie zmeniť nájazd z jedného alternatívneho skoku na druhý (napr. skočenie 6a na ľavú ruku trate a 6b na pravú ruku trate) a nemusí pritom nasmerovať svojho koňa na nasledujúci skok z pôvodnej ruky. (viď. diagram v príl. 3). V kombináciách, technický delegát so súhlasom rozhodcovského zboru, môže povoliť súťažiacim uzavrieť kruh bez penalizácie po prekonaní dlhšej alternatívy ak to zlepší priebeh súťaže. Toto nemení metódu bodovania súťažiaceho na trati cez ostatné skoky prekážok.

3. Typy prekážok

(viď. Prílohu č.2

3.3 PARKÚR

3.3.1 CIEĽ A VŠEOBECNÝ POPIS

1. Parkúr vo všestrannej spôsobilosti je podobný klasickému parkúrovému skákaníu, ale bez snahy nájsť víťaza iba v ňom. Hlavným cieľom parkúru je preukázať, že i po náročnej cross-country časti je kôň schopný udržať si energiu, pružnosť a poslušnosť potrebnú na absolvovanie parkúru a že kone sú perfektne trénované i v tejto disciplíne jazdeckého športu.
2. Trať kurzu jeho dĺžka a rýchlosť a rozmery prekážok závisia od stupňa celkovej súťaže.

3.3.2 PRAVIDLÁ PARKÚRU

1. Pravidlá klasického parkúrového skákania sa všeobecne vzťahujú na parkúr vo všestrannej spôsobilosti okrem niektorých nasledujúcich.
2. Rozhodcovský zbor môže zmeniť stanovený čas až po 3 jazdcoch ak sa stala evidentná chyba v meraní kurzu, alebo pri podobných mimoriadnych okolnostiach.
3. Súťažiaci musia vstúpiť do arény parkúru keď ich číslo je volané a to pod hrozbou vylúčenia podľa uváženia rozhodcovského zboru.
4. Súťažiaci musia vstúpiť do arény parkúru a odísť z nej na koni, okrem povolenia rozhodcovského zboru, alebo v prípade nehody, a to pod hrozbou vylúčenia podľa uváženia rozhodcovského zboru.
5. Je zakázané súťažiacim skákať, alebo pokúsiť sa o skok prekážky v aréne parkúru pred odštartovaním a to pod hrozbou vylúčenia.
6. Po zazvonení zvoncom ako povolenie pre štart má súťažiaci 45 sekúnd na prejdenie štartovnej čiary. Súťažiaci nesmie odštartovať skôr ako je mu udelené povolenie k štartu.
7. Ak súťažiaci počas parkúru neuposlúchne signál na zastavenie, môže byť za to vylúčený podľa uváženia rozhodcovského zboru. Ak pokračuje ďalej na svoje vlastné riziko, všetky penalizácie sa počítajú a čas musí bežať ďalej.
8. Ak po prerušení parkúru začne súťažiaci skákať, alebo sa pokúsi o skok bez zazvonenia, bude súťažiaci vylúčený.

9. Ak nastane odmietnutie poslušnosti, vybočenie alebo pád na druhom alebo treťom skoku v kombinácii, súťažiaci musí skákať celú kombináciu od začiatku, inak bude vylúčený.
10. Za vzdor koňa sa považuje ak trvá odskok na samostatnú prekážku alebo na prvú prekážku v kombinácii viacej ako 45 sekúnd a ak sa prejaví vzdorovanie hocikedy počas parkúru nepretržite 45 sekúnd.
11. Nasledujúce odchýlky v parkúre majú za následok vylúčenie: neprejdienie štartovej, alebo cieľovej čiary medzi zástavkami, vynechanie prekážky, nepreskočenie prekážky v správnom poradí, nepreskočenie prekážky v správnom smere, skočenie alebo pokus o skočenie prekážky, ktorá nepatrí do stanoveného kurzu parkúru.
12. Ak kôň utečie a opustí arénu parkúru pred jeho dokončením, zahrňujúc odštartovanie, bude tento vylúčený za podmienky, že aréna je správne uzavretá v zmysle pravidiel.
13. Hocaká forma nedovolennej pomoci súťažiacemu jazdcovi na koni medzi odštartovaním a ukončením parkúru bude mať za následok vylúčenie jazdca a to podľa uváženia rozhodcovského zboru.
14. Všetka pomoc poskytnutá súťažiacemu jazdcovi sediacemu na koni na úpravu jazdeckého postroja alebo na podanie bičika je považovaná za nedovolenú pomoc. Za nedovolenú pomoc nie je považované podanie súťažiacemu jazdcovi sediacemu na koni ochrannú prilbu alebo okuliare.
15. Po páde alebo ak jazdec zosadol dobrovoľne, všetka pomoc, ktorú jazdec dostane napr. privedenie jeho koňa, pomoc pri úprave jazdeckej výstroje, podržanie biča alebo pomoc jazdcovi pri nasadaní nie je považovaná za nedovolenú pomoc.
16. Upozornenie súťažiaceho jazdca v aréne parkúru na chybu v kurze je považované za nedovolenú pomoc.

3.3.5 PREKÁŽKY

1. Všeobecne

Prekážky sú štandardné ako v klasickom Parkúrovom skákaní. Pozostávajú z 10 až 13 prekážok s maximálne 15 až 16 skokmi v závislosti od stupňa jednotlivých pretekov

◆ *Dodržať skokové pravidlá SJF (vzdialenosti, kombinácie, rady).*

2. Rozmery

Rozmery prekážok nesmú presahovať limity určené v prílohe 4. minimálne dve tretiny prekážok musia byť na maximálnej výške daného stupňa. Šírka prekážky nesmie byť väčšia než výška prekážky plus maximálne 40 cm. Rozdiel vo výške o 5 cm je tolerovaný, ak to dovoľuje terén alebo rozmiestnenie bezpečnostných hákov.

3. Typy prekážok

Prekážky majú zahrňovať dva dvojskoky, alebo jeden dvojskok a jeden trojskok. Uzavreté kombinácie nie sú povolené. Musia obsahovať minimálne dva skoky s kombináciou výšky a šírky. Nie je povolená voda, ale vodná priekopa s odskokovkou je povolená. FEI odporúča používanie bezpečnostných hákov. Alternatívne prekážky sú povolené.

4. TECHNICKÉ PODMIENKY

Nariadenia pre 1 a 2 hviezdíčkové trojdňové preteky všestrannosti a pre všetky jednodňové preteky všestrannosti.

4.1 Ak chce organizačná komisia organizovať jednodňové preteky všestrannosti alebo CIC na tej istej úrovni ako jedno alebo dvoj hviezdíčkové trojdňové preteky všestrannosti musia byť konané ako jeden celok a to nasledovne:

4.2 Ak sa uskutoční viac ako jedna časť pretekov všestrannosti, zloženie rozhodcovského zboru je dostatočné ak pozostáva z hlavného rozhodcu a dvoch členov, ktorí zodpovedajú za všetky rozhodnutia (na CIC hlavný rozhodca a jeden člen).

4.3 Ďalší rozhodcovia budú učení na asistovanie pri rozhodovaní drezúrnej úlohy v prípade potreby kontroly väčšieho počtu koní. Títo dodatoční rozhodcovia môžu byť vybratí zo zoznamu funkcionárov FEI, medzinárodných rozhodcov FEI, kandidátskych rozhodcov FEI alebo to môžu byť národný rozhodcovia. Na CCI musia drezúrnu úlohu rozhodovať minimálne traja rozhodcovia a na CIC dvaja

4.4 Na CCI sa musí minimálne jeden člen rozhodcovského zboru zúčastniť každej veterinárnej kontroly koní. Všetky kone musia byť kontrolované tým istým veterinárom a tým istým členom rozhodcovského zboru na všetkých troch veterinárnych kontrolách.

4.5 Je potrebný jeden technický delegát na vedenie všetkých častí pretekov tej istej úrovne.

4.6 Rozhodcovský zbor musí pozostávať z členov vybraných organizačnou komisiou podľa pravidiel danej úrovne pretekov.

4.7 Proces, ktorým sú súťažiaci zadelení do jednotlivých častí musí byť uvedený v rozpise.

4.8 Finančné ceny sú obyčajne rovnaké pre každú časť a musia byť určené v rozpise.

4.9 Jazdcov, ktorí majú viac ako jedného koňa je potrebné medzi jednotlivými časťami rozhodiť. (viď Prílohu č.3

5. Výhry, dotácie a tituly

5.1 VÝHRY-CENY

1. Na pretekoch mladých jazdcov a juniorov musia byť poskytnuté finančné ceny a / alebo vecné ceny.
2. Na všetkých pretekoch, okrem majstrovstiev, musí byť poskytnutá jedna stužka s vecnou cenou alebo suvenírom alebo finančná cena, a to pri každom dekorovaní štyrom súťažiacim s minimálne piatimi cenami. Odporúča sa podarovať stajňovú plaketku prvým štyrom jednotlivcom.
3. Na majstrovstvách musia byť súťažiaci minimálne dekorovaní nasledovne:
 - 3.1. Finančná cena a / alebo vecná cena, plaketka a stužka tvoria jednu cenu pre každého z minimálne štyroch alebo piatich dekorovaných súťažiacich
 - 3.2. Na majstrovstvách družstiev, FEI medaile. FEI poháre sú zaslané valným zhromaždením víťaznej NF. Poprípade finančné ceny majiteľom koní a / alebo vecná cena, plaketka a stužka ako jedna cena pre každého dekorovaného súťažiaceho v prvých štyroch družstvách.
 - 3.3. Na majstrovstvách jednotlivcov, FEI medaile Poprípade finančná cena a / alebo vecná cena, plaketka a stužka pre každého z prvých štyroch dekorovaných s minimálne piatimi cenami.
 - 3.4. Na majstrovstvách má byť odovzdávanie cien uskutočnené s náležitou dôležitosťou a v mieste pretekov pred nastúpenými všetkými súťažiacimi.
- 3.5. Všetci vedúci ekíp a všetci súťažiaci by mali obdržať suvenír alebo plaketku organizačnej komisie.
- 3.6. Organizátori majú zabezpečiť čo najviac extra cien ako napríklad:
 - pre súťažiacich s najlepším štýlom
 - pre najlepšiu jazdkyňu
 - pre najlepšieho jazdca
 - pre najpopulárnejšieho/šiu jazdca/kyňu
 - pre jazdca/kyňu, ktorý/á preukázal/a zmysel pre fair-play
 - pre koňa s najlepšou kondíciou

MEDAILE CTI FEI

Medaile cti budú udelené súťažiacim, ktorí ukončili majstrovstvá / CCIO na úrovni **** nasledovne:

- Zlatá medaila za ukončenie 6 majstrovstiev / CCIO
- Strieborná medaila za ukončenie 4 majstrovstiev / CCIO

- Bronzová medaila za ukončenie 2 majstrovstiev / CCIO

Preteky všestrannosti na olympijských hrách alebo na svetovom šampionáte sú ekvivalentné dvom CCIO.

5.2 DOTÁCIE

Výška štartovného v jednotlivých súťažiach, respektíve zápisné závisí od usporiadateľa.

V každej súťaži musí zabezpečiť minimálne päť cien. Cena za 1.miesto nesmie presiahnuť 1/3 celkovej finančnej dotácie.

DOTÁCIA 1000sk

DOTÁCIA 10 000sk

1.miesto - 330sk

1.miesto – 3000sk

2.miesto – 260sk

2.miesto – 2400sk

3.miesto – 200sk

3.miesto – 1800sk

4.miesto – 140sk

4.miesto – 1200sk

5.miesto – 70sk

5.miesto – 600sk -1000sk na rozdelenie ďalším
umiestneniam

5.3 TITULY

1.MAJSTER SLOVENSKA

2.MAJSTER EURÓPY

3.MAJSTER SVETA

4.OLYMPIJSKÝ VÝŤAZ

Všetky tieto tituly sa dajú získať pri rôznych obtiažnosťach vo všestrannosti s nomináciami.

6. Kvalifikačné požiadavky na činovníkov a účastníkov

6.1 Požiadavky na činovníkov

Hlavný rozhodca, technický delegát a veterinárna komisia v spojení s organizačnou komisiou sa má usilovať o bezpečný a spravodlivý priebeh pretekov.

Rozhodcovský zbor

Rozhodcovský zbor, pozostávajúci z hlavného rozhodcu a dvoch členov (**alebo hlavného rozhodcu a jedného člena na CIC a národných závodoch**), je zodpovedný za rozhodovanie závodov všestrannej spôsobilosti a za vyriešenie všetkých problémov, ktoré môžu nastať počas jeho právomoci. Ak po konzultácii s technickým delegátom nie je rozhodcovský zbor spokojný s opatreniami, alebo traťami, má právo ich zmeniť.

Kvalifikácie pre kandidátskych rozhodcov sú nasledujúce:

- musí mať minimálne trojročnú prax ako národný rozhodca, či už ako hlavný rozhodca alebo člen rozhodcovského zboru minimálne na dvoch trojdňových pretekoch všestrannosti (CCN) usporiadanými podľa pravidiel FEI, alebo na dvoch medzinárodných pretekoch (CCI*/CIC), z ktorých aspoň jedny musia byť CCI.
- musí úspešne ukončiť kurz pre kandidátskych rozhodcov poriadaný FEI, zahrňujúci predvedenie príslušných vedomostí o pravidlách a vedenie pretekov všestrannosti a dostačujúcu schopnosť rozhodovať drezúru a parkúr.
- musí ovládať jeden, alebo dva zahraničné jazyky.

Technický delegát

Technický delegát schvaľuje technické a administratívne opatrenia pre vedenie pretekov, pre ubytovanie jazdcov, prehliadky a kontroly koní a opatrenia pre dohľad komisárov na pretekoch

1. Kvalifikácia na technických delegátoch

Kvalifikácie na kandidáta technického delegáta sú nasledujúce:

- musí mať skúsenosti minimálne tri roky ako národný technický delegát, zahrňujúce vykonávanie funkcie technického delegáta minimálne na dvoch CCI*, CCN alebo CIC/CNC podľa pravidiel FEI. Mali by získať skúsenosti na všetkých stupňoch jednodňových pretekoch tak isto ako na

trojdňových pretekoch (CCN). Tieto skúsenosti majú zahŕňať prácu v organizačnej komisii a prácu staviteľa tratí a samozrejme prácu technického delegáta. Požiadavky na skúsenosti môžu byť menšie ak sa jedná o medzinárodného rozhodcu, alebo medzinárodného staviteľa tratí.

- musí vykonávať asistenta medzinárodnému technickému delegátovi na CCI.
- musí úspešne ukončiť kurz technického delegáta organizovaného FEI, zahrňujúc predvedenie dostatočných vedomostí pravidiel a vedenia pretekov, „Všeobecné pravidlá“, a štandardy rôznych úrovní pretekov.
- musí ovládať minimálne dva zahraničné jazyky
- musí mať menej než 60 rokov.

Staviteľ tratí

Staviteľ tratí je zodpovedný za plán, rozmery, prípravu a značenie tratí vo všetkých úsekoch cross-country.

Je zodpovedný za vzhľad, stavbu a značenie prekážok v úseku B a D.

Má zodpovednosť za plán, vzhľad a stavbu parkúru. táto povinnosť môže byť delegovaná na parkúrového staviteľa, ale staviteľ trate musí zaistiť, že parkúr je vhodný pre preteky všestrannosti.

2. Kvalifikácia staviteľov tratí

2.1. Kandidáti na staviteľov tratí

Kvalifikácie kandidátov na staviteľov tratí sú nasledujúce:

- musí mať minimálne trojročné skúsenosti ako národný staviteľ tratí. Mali by získať skúsenosti na všetkých úrovniach jednodňových pretekoch tak isto ako aj na trojdňových pretekoch. Požiadavky na skúsenosti môžu byť menšie ak sa jedná o medzinárodného jazdca všestrannosti.
- musí úspešne ukončiť kurz kandidáta na staviteľa tratí organizovaného FEI, zahrňujúc predvedenie dostatočných vedomostí Pravidiel Všestrannosti, štandardov rôznych úrovní pretekov za posledné 4 roky.
- musí ovládať minimálne dva zahraničné jazyky.
- musí mať menej ako 60 rokov.

Veterinárna komisia

Na Hrách, Majstrovstvách, finále Pohárov a CCIO tvoria veterinárnu komisiu traja veterinári v zmysle „Veterinárnych pravidiel“. Traja veterinári sú spoločne zodpovední za použitie veterinárnych opatrení na pretekoch. Hlavný veterinár veterinárnej komisii je zodpovedný za všetky opatrenia na pretekoch a za nevyhnutnú organizáciu komisii na plnenie jej funkcií. Taktiež zabezpečí, že veterinárny delegát a asistujúci veterinár sú plne oboznámení s ich

špecifickými povinnosťami ako je uvedené nižšie. Bude spolupracovať s rozhodcovským zborom vo všetkých prípadoch spoločného záujmu.

Veterinári pre súťaže všestrannosti na hrách, majstrovstvách alebo finále pohárov musia byť vybraní zo zoznamu veterinárov, ktorí majú skúsenosti v disciplíne všestrannosti. Ich menovanie musí prebiehať v zmysle „Všeobecných pravidiel“ a „Veterinárnych pravidiel“.

Veterinári pre ostatné 3 dňové preteky na hocijakej úrovni musia byť vybraní zo zoznamu veterinárov, ktorí majú skúsenosti v disciplíne všestrannosti. Môžu to byť veterinári z usporiadateľskej krajiny, ktorí budú menovaní organizačnou komisiou a národnou federáciou.

. ODVOLACIA KOMISIA

Menovanie predsedu a členov odvolacej komisie musí byť v zmysle „Všeobecných pravidiel“, čl. 154 – menovanie a čl. 164 – povinnosti.

KOMISÁRI

Na všetkých medzinárodných pretekoch musí byť menovaný hlavný komisár. Na CH, CCIO, CCI 4*/3*/2* a CIC 3* musí byť tento hlavný komisár vybraný zo zoznamu FEI. Na CCI 1* a CIC 2*/1* to môže byť i národný funkcionár.

6.2 POŽIADAVKY NA JAZDCOV A KONÍ

1. Vek jazdcov

1.1. Juniori

Za juniorov môže súťažiť osoba, ktorá dosiahla, alebo dosiahne v kalendárnom roku súťaženia 14 rokov až do konca kalendárneho roka, v ktorom dosiahne 18 rokov. Pozri tiež Prílohu 8 – Špeciálne pravidlá pre mladých jazdcov a juniorov.

1.2 Mladí jazdci

Za mladých jazdcov môže súťažiť osoba, ktorá dosiahla alebo dosiahne v kalendárnom roku súťaženia 16 rokov až do konca kalendárneho roka, v ktorom dosiahne 21 rokov.

1.2. Seniori

Za seniorov môže súťažiť jazdec, ktorý dosiahol alebo dosiahne v kalendárnom roku súťaženia 18 rokov. S výslovným súhlasom NF môže jazdec súťažiť ako senior na pretekoch na úrovni dvoch hviezd ak dosiahne alebo dosiahol v kalendárnom roku súťaženia 16 rokov. A s výslovným súhlasom NF môže jazdec súťažiť za seniorov na pretekoch s úrovňou jednej hviezdy ak dosiahne alebo dosiahol v kalendárnom roku súťaženia 14 rokov.

2. Vek koní

Kôň môže súťažiť na medzinárodných trojdňových pretekoch alebo CCIO alebo Majstrovstvách na úrovni jednej alebo dvoch hviezd ak dosiahol alebo dosiahne v kalendárnom roku súťaženia 6 rokov. Kôň môže súťažiť na medzinárodných trojdňových pretekoch alebo CCIO alebo Majstrovstvách na úrovni troch alebo štyroch hviezd ak dosiahol alebo dosiahne v kalendárnom roku súťaženia 7 rokov. Kôň môže súťažiť na medzinárodných jednodňových pretekoch (CIC) na úrovni jednej alebo dvoch hviezd ak dosiahol alebo dosiahne v kalendárnom roku súťaženia 5 rokov a na úrovni troch alebo štyroch hviezd ak dosiahol alebo dosiahne v kalendárnom roku súťaženia 6 rokov.

7.ciele, chovateľské ciele, spoločenská prezentácia a regionálny, medzinárodný význam

Cieľ všestrannej spôsobilosti je športového charakteru tak isto chovateľského.

Úlohou tejto súťaže je neustále zlepšovať výkonnosť, výdrž a prácu koňa.

Plemenitba je zameraná na zachovanie genofondu a vzácných, významných plemien a produkciu športového typu koňa, ktorého je v súčasnosti stále širší záujem.

Týmto športom sa prezentujú jednotlivé plemena koní takisto pravidlá a jeho priebeh.

Keďže sa koná v prírode pre divákov poskytuje istú relaxáciu i zážitok pre zriedkavosť tejto súťaže vďaka svojej veľkej obtiažnosti si vyžaduje špecifický tréning a koňa takisto jazdca s veľkými jazdeckými skúsenosťami v rôznych druhoch jazdeckého športu. Cieľom spoločenskej prezentácie je prilákať obyvateľov miest a celého územia k telesnej podpore, pobytu na čerstvom vzduchu a v spoločnosti, istému spôsobu relaxácie.

Regionálnym významom je prezentácia miesta, kde sú usporiadané jazdecké podujatia, spôsob usporiadania ich, zároveň aj spoznávania kultúry v danom regióne a umožňuje sa zapojiť a prezentovať sa i nejazdeckej komunite. Prezentácia jazdeckých klubov, či jednotlivcov, kedy si zmerajú svoje „jazdecké umenie“. Medzi medzinárodné významy patrí i porovnanie kvality chovov. Slovenská republika je v mnohom veľmi špecifickou krajinou a podľa môjho názoru by mohla byť uznaná i pre ďalšie plemená koní. Je len na chovateľských zväzoch, či situáciu využijú.

Názov pretekov: **Memoriál Ing. Ž. Bornemiszu**

Dátum: **16.5-18.5.2008**

Miesto konania: **Tatranská Lomnica - HORSE AREA VYSOKÉ TATRY**

riaditeľ: **Peter Mikulášik**
veterinárna sl.: **MVDr. Želonka**
lekárska služba: **NsP Kežmarok**
technický delegát: **Ing. J. Kovalčík**
autor parkúrov: **MVDr. Vlado Hura**
staviteľ trate military: **Mgr. Rastislav Bartoš**

hlavný rozhodca: **Dr. Slavo Magál**
kancelária pretekov: **Radomír Stratil**
tajomník: **Ing. Vlado Fábry**
podkováč, opravovisko: **Štefan Dolný**
hlásateľ: **Ľubomír Paučo**

Kolbisko (povrch/rozmer): Tráva 120 x 100 m
Opracovisko : Tráva 60 x 50 m
Účasť: Otvorená

Ubytovanie: Na objednávku
Ustajnenie: Na objednávku
box 500,-Sk / deň

Uzavierka prihlášok: **30.4.2008**

S Ú Ť A Ž E

- Názov: Bronzová podkova („Z“)**
Dátum: 29.06.2007 Hod: 10.30
Drezúra: CIC* 2005 A - BP
CNC* 2004 – SN, Nár. č. 2 – PONY
D – 2000-2500 m, 400-500 m/min
15 prek. do 90 cm
Parkúr: 350-450 m, 350 m/min
9 prek. (10 sk. do 100 cm)(PONY do 80 cm)
počet koní na jazdca: 3
štartovné: 100,-Sk
ceny: 3000+3000+3000+3000 Sk
- Názov: Strieborná podkova („ZL“)**
Dátum: 29.06.2007 Hod: 11,00
Drezúra: CIC* 2005 B
D – 2500-3000 m, 450-510 m/min
20 prek. do 100 cm
Parkúr: 350-450 m, 350 m/min
9 prek. (10-11 sk. do 110 cm)
počet koní na jazdca: 3
štartovné: 120 Sk
ceny: 4000 Sk
základné kolo ZP
- Názov: Zlatá podkova („L“)**
CNC* (M-SR Juniori)
Dátum: 29.06.2007 Hod: 11.30
Drezúra: CIC** 2005 A
D – 2500-3500m, 500-520 m/min
25 prek. do 110 cm
Parkúr: 350-450m, 350 m/min
10 prek (11-13 sk. do 115 cm)
počet koní na jazdca: 3
štartovné: 150,-Sk
ceny: 6.000
- základné kolo ZP
- Názov: M-SR Seniori – všestrannosť**
CNC**
Dátum: 29.6.2007 Hod: 12,00
Drezúra: CIC** 2005 A
D 3900 – 4940m, 520 m/min, 7,5 – 9,5
30 prek do 110 cm
Parkúr: 400-500 m, 350 m/min
10 prek (11 – 14 sk do 115 cm)
počet koní na jazdca: 2
štartovné: 150,-Sk
ceny: diplom a medaila (6.000,-Sk)
- Názov: Skok ZL (110 cm)**
Dátum: 30.06.2007 Hod: 14.00 Hod: 13.00
čl. pravidiel: 238.2.2
Rýchlosť: 350 m/min

Prekážky: 110 cm, počet 9-10
Počet koní na jazdca 3
Štartovné 200sk
Cena 6000sk

6.	Názov: : Skok L (120 cm)
Dátum: 30.06.2007 Hod:15.00
čl. pravidiel: 238.2.2
Rýchlosť: 350 m/min
Prekážky: 120 cm, počet 9-11
Počet koní na jazdca 3
Štartovné: 250,-Sk
Ceny: 10.000,-Sk | 7. | Názov: Dvojfázové skákanie
Dátum: 01.07.2007 Hod: 12.00
čl. pravidiel: 274.5.2
Rýchlosť: 350 m/min
Prekážky: 110-120 cm, počet 8+6
Počet koní na jazdca: 3
Štartovné: 200,- Sk
Ceny: 8 000,- Sk |
|-----------|---|-----------|---|

Časový harmonogram

- 16.5.2008**
- 8.00 hod - porada účastníkov súťaží č. 1,2,3,4
 - 10.30 hod - drezúra súťaže č. 1
 - 11.00 hod - drezúra súťaže č. 2
 - 11.30 hod - drezúra súťaže č. 3
 - 12.00 hod - drezúra súťaže č. 4
 - 13.00 hod - drezúra súťaže č. 5
 - 15.00 hod - prehliadka terénnej trate crosu military
 - 17.00 hod - prehliadka terénnej trate maratónu záprahov
- 17.5.2008**
- 10.00 hod - terénna skúška všestrannosti (cross), súťaže č. 1,2,3,4
 - 12.00 hod - porada účastníkov súťaží č. 6 (ZL) a 7 (L)
 - 14.00 hod - skok ZL, súťaž č. 6
 - 15.00 hod - skok L, súťaž č. 7
- 18.5.2008**
- 09.00 hod - parkúr súťaží č. 1, 2, 3, 4 (military Z,ZL, L a S)
 - 10.00 hod - porada účastníkov súťaží č. 8, 9, 10
 - 12.00 hod - dvojfázové skákanie, súťaž č. 8
 - 13.00 hod - slávnostný nástup
 - 16,00 hod – zahájenie lentnej kúpeľnej sezóny a Matičný svetový festival slovenskej mládeže

Ekonomické zabezpečenie podujatia

Výdavky

Hlavný rozhodca		2000sk
Technický delegát		2000sk
Veterinárna služba		3000sk
Lekárska služba		3000sk
Staviteľ trate military		3000sk
Podkováč		1800sk
Hlásateľ		1000sk
Zvukár		1000sk
Výhry		43 000sk
Vecné ceny		6000sk
Toalety		10 000sk

75 800sk

Prijmy

2x bufet s občerstvením		10 000sk
1x stánok s jazdeckými potrebami		5000sk
Vstupné a predpokladaná účasť	850 x 50sk=	42 500sk
Štartovné a predpokladaná účasť:		
Súťaž č.1-	19 x 100sk=	1900sk
Súťaž č.2-	25 x 120sk=	3000sk
Súťaž č.3-	20 x 150sk=	3000sk
Súťaž č.4-	15 x 150sk=	2250sk
Súťaž č.5-	17 x 200sk=	3400sk
Súťaž č.6-	11 x 250sk=	2750sk
Súťaž č.7-	16 x 200sk=	3200sk
Ustajnenie a predpokladaný počet koní na 3 dni	42 x 500sk x 3	63 000sk

141 000sk

ZISK: 65 200SK

CIELE PRÁCE

Cieľom práce bolo oboznámiť sa s realizáciou a organizáciou jazdeckého podujatia- vo všestrannej spôsobilosti a oficiálnymi pravidlami.

ZÁVER

Verejné preteky „Memoriál Ing. Ž. Bornemiszu“ spĺňa všetky požiadavky kladené na takéto podujatie. Na jednej strane je zaistená korektná športová úroveň podujatia garantovaná SJF a začlenením jazdeckej komunity do diania v meste a regióne vytvorením pozitívneho obrazu v mienkotvornej obci.

Ekonomický pohľad na usporiadane podujatie smeroval k vyrovnanému rozpočtu. Tento model bol zvolený kvôli prístupnosti širokej verejnosti.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

Chov koní pre študentov SPU v Nitre, doc.Ing. M. Halo, PhD.,doc.MUDr. P. Marsányi, PhD., RNDr. L. Kršková, PhD
Jazda na koni, doc. MUDr. Ladislav Popluhár CSc. a kolektív

Internetové stránky: www.sjf/pravidla.sk
www.kone.sk
www.horses.sk

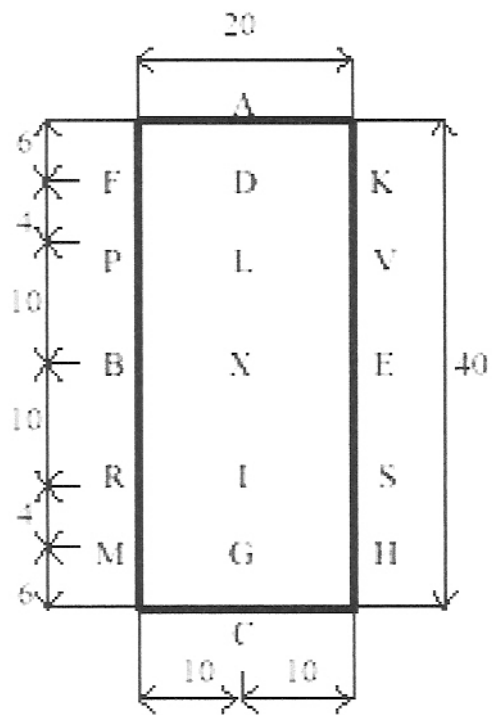
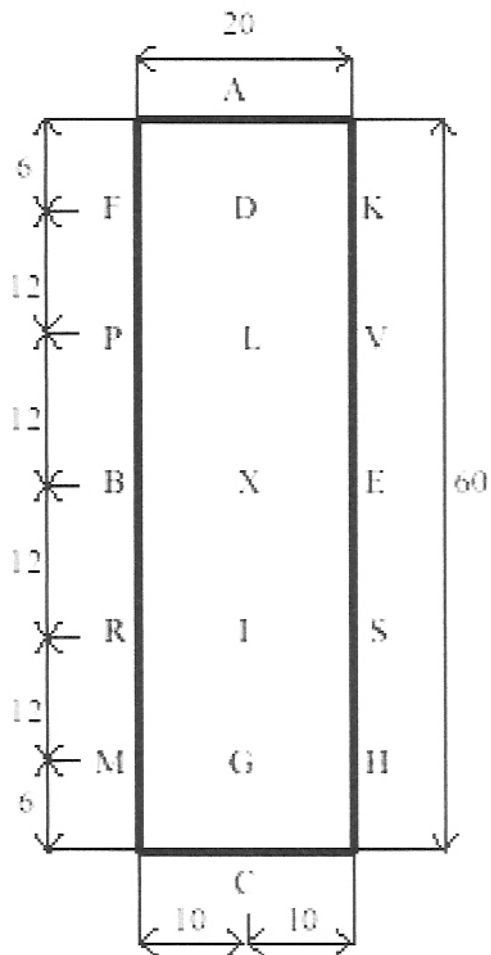
PRÍLOHY

PRÍLOHA č.1

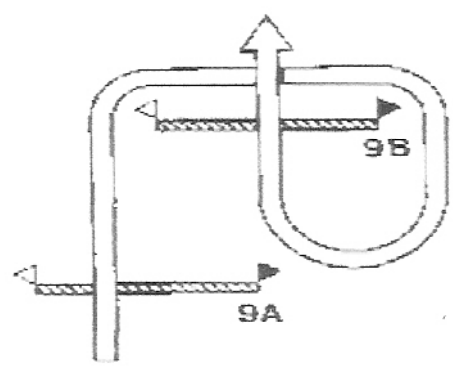
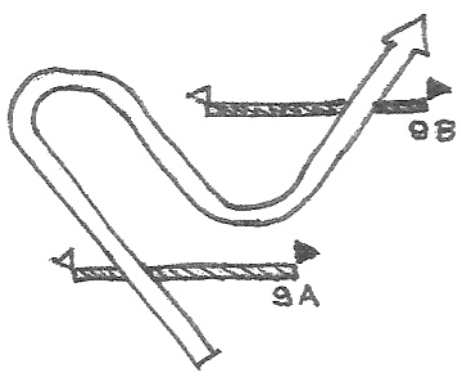
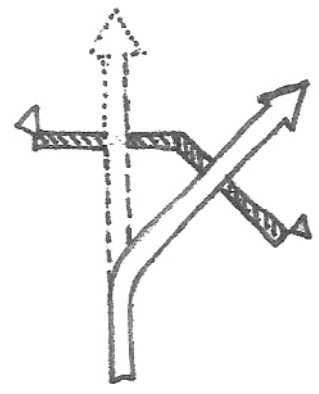
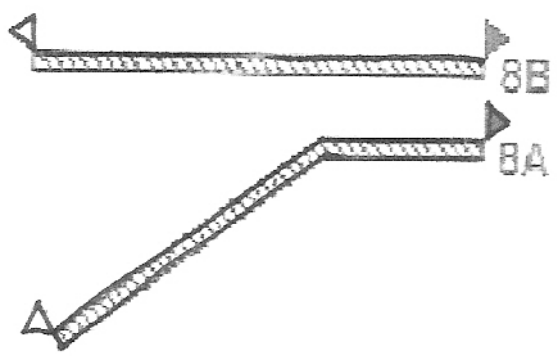
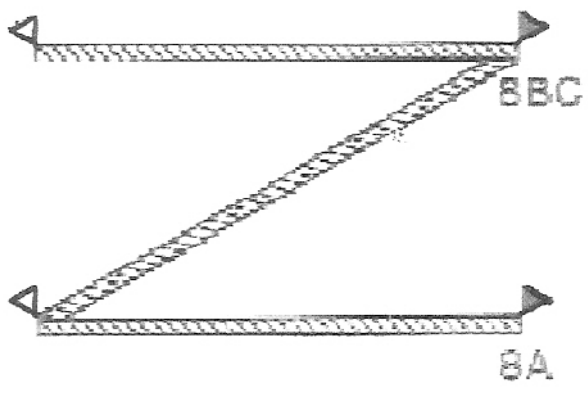
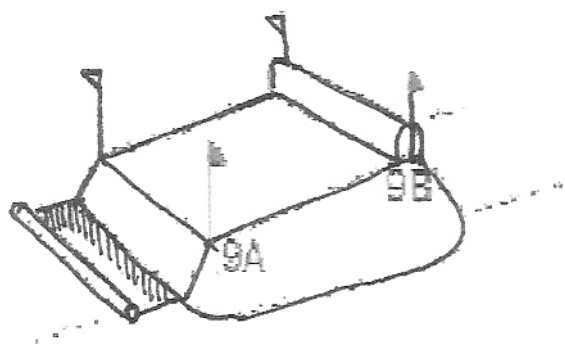
Nákres drezúrneho obdĺžnika a platné drezúrne úlohy

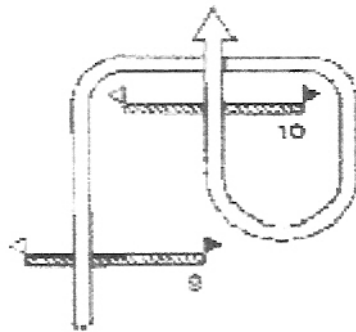
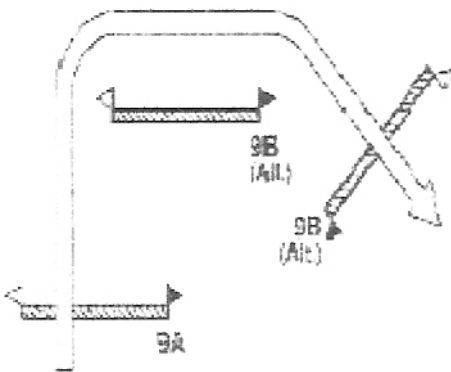
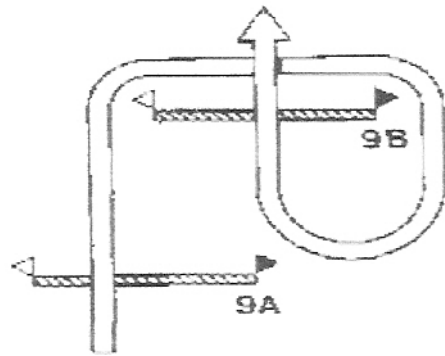
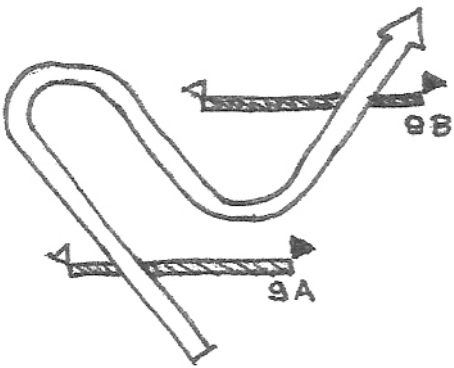
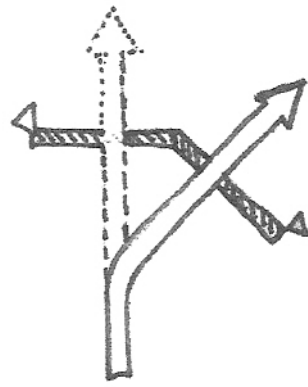
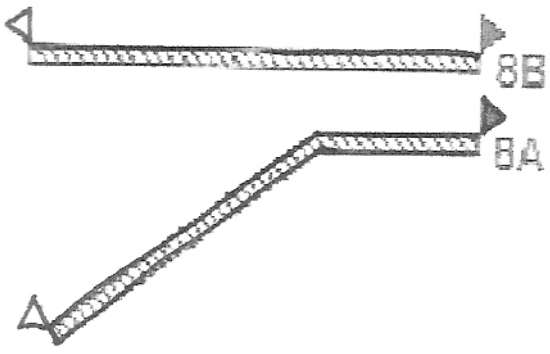
Drezúrny obdĺžnik 20 x 60 m

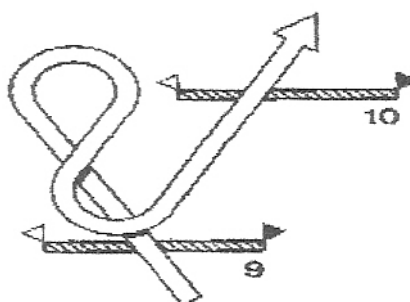
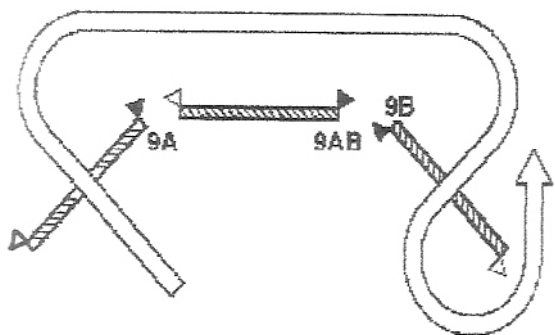
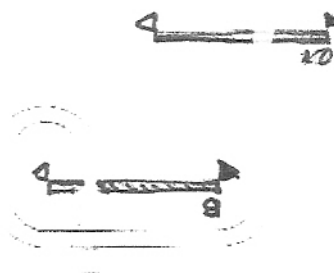
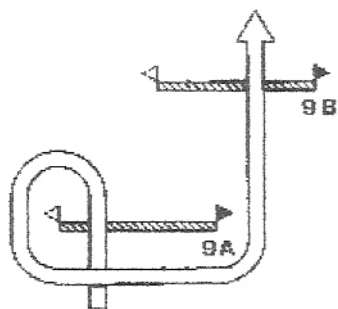
20 x 40 m

PRÍLOHA č.2 zobrazenie niektorých prekážok pre cross-country

Technické podmienky pre usporiadanie národných súťaží všestrannosti v SR.

Stupeň	PONY	ZK	Z	ZL	L
Drezúrna skúška	Nár. úloha č.1 a č.2	Nár. úloha č.1 a č.2	Nár. úloha č.2, č.3 a č.4	Nár. úloha č.3 a č.4 CIC* 2002	CCI* (A,B) 2002 CCI** (A,B) 2002 CIC** (A,B) 2002
A	220 m/min 7 min 1500 m	220 m/min 8 min 1760 m	220 m/min 10 min 2200 m	220 m/min 10 min 2200 m	220 m/min 12 min 2200 m
D	350–400m/min 1000 – 1500 m max.15 skokov bez kombinácií výška 80 cm šírka 100 cm priekopa do 150 cm hĺbka doskoku do 80 cm	400 – 450 m/min 1200 – 1800 m max. 15 skokov bez kombinácií výška 90 cm šírka 110 cm priekopa do 200 cm hĺbka doskoku do 110 cm	400 – 500 m/min 2000 - 2500 m max. 20 skokov výška 90 cm šírka 120 cm priekopa do 200 cm hĺbka doskoku do 120 cm	450 - 510 m/min 2500 - 3000 m max. 25 skokov výška 100 cm šírka 130 cm priekopa do 250 cm hĺbka doskoku do 130 cm	500 - 520 m/min 2500 - 3500 m max. 30 skokov výška 110 cm šírka 140 cm priekopa do 300 cm hĺbka doskoku do 150 cm
parkúr	do 80 cm 325 m/min 300 – 350 m 8 prekážok bez kombinácií	do 90 cm 350 m/min 350 – 450 m 8 – 9 prekážok bez kombinácií	do 100 cm 350 m/min 350 - 450 m 9 prekážok / 10 skokov	do 110 cm 350 m/min 350 - 450 m 9 prekážok / 10 - 11 skokov	do 115 cm 350 m/min 350 - 450 m 10 prekážok / 10 - 13 skokov

Tabuľka drezúrnych, parkúrových a cross- country úloh, výšok prekážok a rýchlostí

CIC PARKÚR	Jedna hviezda (*)	Dvoj hviezda (**)	Troj hviezda (***)
Max rýchlosť	350m/min	350 m/min	375 m/min
Dĺžka parkúru	350 –450 m	400 - 500 m	450 – 550 m
Počet prekážok/počet skokov	10-11/13	10-11/14	11-12/15

CIC CROSS COUNTRY	Jedna hviezda (*)	Dvoj hviezda (**)	Troj hviezda (***)
Max rýchlosť	520 m/min	550 m/min	570 m/min
Dĺžka trate	2500 – 3500 m	3000 - 4500 m	3600 - 5000 m
Počet skokov	25 –30	30 - 35	35 - 40

Drezúra	Jedna hviezda	Dvoj hviezda	Troj hviezda	Štvor hviezda
CCI úloha	2002 CCI* A (cca 5 min) 2002 CCI* B (cca 5 ½ min)	2002 CCI** A (cca 5 ½ min) 2002 CCI** B (cca 5 ½ min)	2002 CCI*** A (cca 5 min) 2002 CCI*** B (cca 5 min)	2002 CCI**** (cca 5 min)

CIC úloha	2002 CIC * (cca 4 ½ min)	2002 CIC ** (cca 4 ¾ min)	2002 CIC *** (cca 5 min)
-----------	-----------------------------	------------------------------	-----------------------------

František Hružík

